

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Mesztegyő Község Önkormányzata

2023-2028

**Elfogadásra került a/2023.(XI.....) sz. KT.
határozat alapján**

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	18
Célok	19
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	20
1. Jogszabályi háttér bemutatása	20
2. Stratégiai környezet bemutatása	21
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	22
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	46
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	69
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	78
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	87
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	92
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	92
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	93
1. A HEP IT részletei	93
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	93
Jövőképünk.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	97
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	98
3. Megvalósítás	103
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	103
3.2 A megvalósítás folyamata	103
3.3 Monitoring és visszacsatolás	105
3.4 Nyilvánosság.....	105
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	107
4. Elfogadás módja és dátuma	107

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Mesztegyő Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Mesztegyő településtörténete

Mesztegyő napjainkban mintegy 1400 lelket számláló Belső-somogyi település a Marcali-hát kistájegység területén. A 68-as főút mentén fekszik, a tőle 10 km-re fekvő Marcalitól délre. Földrajzilag a térség a Balaton vízgyűjtőjéhez tartozik. A községet kelet felől határoló, 1991- ben alapított Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet erdős-mocsaras, nádasokban és halastavakban gazdag területe az egykori berek emlékét őrzi. Olyan ritka és védett növény – és állatfajok honosak itt, mint

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

az erdei tőzike, sárga liliom, medvehagyma, ciklámen, keresztesvipera, mocsári teknős, jégmadár, gém és fehér gólya.

A falu térsége már az őskorban is lakott helynek számított, egy itteni agyagbányából rézkori és kora bronzkori cserépedény töredékek kerültek elő. A vidék az ókorban különösen jelentős szerepet játszhatott, a római korban feltehetően a Szombathely-Pécs közötti forgalmas kereskedelmi útvonal is végighúzódott a majdani település területén. A honfoglalás időszakában a területet a Bő nemzetség vette birtokába, majd 955-ben Koppány vezér birodalma lett. Legyőzése után István király szervezte vármegyévé Somogyot. Valószínűleg ekkortájt szenteltek Mesztegyőn templomot Szent Miklós tiszteletére, s a patrónus neve még a bizánci kereszténység emlékét őrizte. A környéken a kora középkorban idegenből betelepített hospesek alapozták meg a szőlőművelést, bortermelő vidékké változtatva az Öreg-hegyet is.

Mesztegyő első konkrét megnevezése még Mezekeezen alakban az 1332-37. évi pápai tizedjegyzékben olvasható. A középkori település helyét a mai Landipusztá, Pataksűrű és Gátra-dűlő környékére feltételezik, amely fejlett mezőgazdasága és szőlőkultúrája révén 1466-ra már mezővárosi rangot szerzett, amellyel vásártartási jogot nyert. A XV. század végére épült fel első kolostora is, benne domonkosrendi kolduló barátok működésével. Mesztegyő a békeidőkben és háborús időszakokban egyaránt gyakran cserélt gazdát, első ismert birtokosai az itáliai származású Szerecsenek és a szlavóniai eredetű Gordovai Fanchok voltak. Mesztegyő erősített kolostorával a török elleni védelmi vonal egyik láncszemét alkotta, amely 1558-as eleste után a koppányi szandzsák fennhatósága alá került. Somogy megye Kanizsa 1690-es visszavétele nyomán szabadult fel a török uralom alól.

A visszaszállingózó lakosság Mesztegyő jelenlegi helyén, a régi falutól kissé északabbra hozta létre új települését. A helység a török alóli felszabadulás óta viseli az állandósuló Mesztegye névalakot, amely a népi értelmezés szerint meszes teknő alakú völgyéről kapta nevét: „Meszesteknyő”. 1733-ban a felvidéki eredetű, grófi rangú Hunyadyak részben örökségre hivatkozva, de elsősorban vásárlás révén szerezték meg a Mesztegyőt is magába foglaló kéthelyi uradalmat. Hunyady Antal 1747-ben hozatta ide a ferenceseket, majd nekilátott a kolostor és templom újjáépítéséhez. Nem sajnálták a pénzt a templom belső dekorációjára sem, a díszítéssel a neves bécsi festéssz, Dorfmeister Istvánt bízták meg. Az elkészült falfreskók és oltárképek nemcsak az alkotó szépérzéke és tehetsége, hanem a mecénás bőkezősége előtt is tisztelegnek. A munkálatok 1778-ra értek véget, s a barokk templomot a kegyúr felvidéki gyökeréből eredően a csehek körében népszerű szent, Nepomuki János tiszteletére szentelték fel.

Az uradalmi birtokrendszer megszilárdulásával a parasztság helyzete nehezebbé vált, a határ után fizetett közös adót a több kiadást jelentő telek szerinti adózás váltotta fel. Mária Terézia 1767-es urbáriumra ráadásul tovább növelte a terheket és a robotot, s a földesúr a közös használatú területek kisajátítására is jogot nyert. A Hunyadyak éltek ezzel a lehetőséggel, s a XIX. század elején zajló napóleoni háborúk fokozott gabona – és gyapjúigénye folytán tovább növelték a majorság méreteit. A gazdálkodás súlypontja a juhtartásra tevődött át, megjelentek az első pusztai települések. Mivel a fejlesztések egyre több munkáskezet igényeltek, ezért a faluba előbb svábokat, majd cseheket telepítettek le, külön telkeket hasítva ki részükre. A korszakban Mesztegyő ismét mezővárosi rangra emelkedett, 1836-ban a lakosok száma már 675 fő volt.

Az 1848-as jobbágyfelszabadítás után a parasztság számára elkülönített földeken 22 telkes és 81 zsellértelkes gazda kedvezőtlen aránya osztozott. A majorság folyamatos terjeszkedése miatt a XIX. század végére túlsúlyba kerültek az 5 hold alatti törpebirtokosok, akik számára a fő megélhetést a szőlő –és kertgazdálkodás jelentette. Elsősorban rájuk mért tehát óriási csapást az 1873-as filoxérajárvány, amely elpusztította az Öreg-hegyi szőlőültetvényeket. Néhány tönkrement család ezért kivándorolt, míg egy helyi szőlőműves, Krokovics Lajos, dél-franciaországi rezisztens oltványok betelepítésével újra virágzásnak indította a mesztegyői Öreg-hegyet. Az uradalomban továbbra is dominált a juhtartás, de a fajtaváltás következtében már nagyobb arányban tenyésztettek sertéseket és tejelő marhákat is.

Új gazdasági ágazatként beindult a modern erdőgazdálkodás, a részben mesterséges tavak halászata, s a kaposvári cukorgyár megrendelésére jelentős tényezővé vált a cukorrépa termesztése. A

nagyarányú árutermelés kibontakozását elősegítette a Mesztegnyőt is átszelő, 1893-ra kiépült Balatonszentgyörgy-Somogyszob vasútvonal. A XX. század elején átadott erdei kisvasút szintén a fa –és halszállítás megkönnyítését szolgálta a MÁV vasútállomásra.

Demográfiai súlyos veszteséget okozott az 1855-ös kolerajárvány, száznál is többen haltak meg az 1836-ban 675 lakosú településen. A ragály elvonulta után a főtérre állított Szenvedő Jézus szobrával emlékeztek meg az áldozatokról. 1870-ben a község lélekszáma már 1393 fő volt, így 1872-ben önálló körjegyzőséget alakíthatott. A századfordulón a birtokfelaprózódás ellenére Mesztegnyőn is megindult a lassú polgárosodás, amiben a kiskereskedő zsidó családok is nagy szerepet játszottak az alapjában szíkatolikus településen. A XX. század elején a faluban már működött posta, csendőrség és tűzoltóság is. Az I. világháborúba bevonultak közül 65-en haltak meg. A két háború között felgyorsult a polgárosodás, a helyi ipar motoros malommal, olajütővel, téglagyárral és fűrészüzemmel gyarapodott; a II. világháború előtt pedig már orvos, órász, ékszerész, hitelszövetkezet és népkönyvtár is gyarapította a falu szolgáltatásait. A lányok és az óvodások neveléséről a zárdában élő vincés nővérek gondoskodtak.

1939-ben Mesztegnyő lélekszáma 1700 fő volt. Mikor azonban a háborús front elérte a település határát 1944. december elején, a lakosságnak el kellett hagynia otthonát. A község egyetlen izraelita családját elhurcolták. A harcok alatt a falu a földdel vált egyenlővé, az impozáns barokk templom is súlyos károkat szenvedett. A pusztai lakosok az elpusztult Landiról és Sósgrátról Mesztegnyőre költöztek, s többen az 1945-ös földosztáskor kisebb földben részesültek. A gyarapodó népesség növekvő helyigényéről később hat új utca megnyitása gondoskodott. Az 50-es években nagyrészt újjáépítették a templomot, bevezették a faluba a villanyt, a 60-as években elkészült a kultúrház, a 70-es években felépült az óvoda és saját törpevízmű létesült, a kolostort általános iskolává alakították át.

A rendszerváltás után a legtöbb munkahelyet biztosító mesztegnyői TSZ fokozatos bomlásnak indult. Sokan végleg felhagytak a mezőgazdasági tevékenységgel, a kárpótlási összeget csak kevesen fektették földek vásárlásába. Ennek ellenére a faluban máig meghatározó az elsősorban háztáji szükségleteket ellátó kistermelői tevékenység. A településen a 90-es években meghatározó szerepet játszott a német vendégcsaládokra épülő falusi turizmus, amely először hívta életre a máig megrendezésre kerülő Rétesfesztivált, Mesztegnyő legfontosabb turisztikai rendezvényét. A mai látogató a gasztronómiai élvezeteknél túl gyönyörködhet a folyamatosan restaurált barokk templom Dorfmaister- képeiben, a kisvasút 9 km hosszú szakaszán (mely sajnos már nem üzemel) a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet halastavakat rejtő erdőségeiben, megtekintheti a Faluház értékes néprajzi gyűjteményét, Művelődési Házban található Dolbert Ferenc népi iparművész állandó kiállítását. A Honismereti Egyesület pedig nyaranta szervez gyermek –és ifjúsági táborokat belföldi és határon túli diákok számára egyaránt. A falu szolgáltatásairól a konyhával ellátott iskola, és a bölcsődével bővült óvoda mellett posta, orvosi rendelő, gyógyszerár, családvédelmi központ, a Művelődési Ház könyvtára, informatikai helyisége, két élelmiszerüzlet és egy cukrászda gondoskodik. A nevelési intézmények mellett a legtöbb munkalehetőséget az Önkormányzati Hivatal, és a magánkézben lévő kisebb-nagyobb mezőgazdasági és ipari vállalkozások biztosítják.

Nevezetességeikről bővebben

Kisvasút

A kisvasút nyomvonalán jelölték ki a Rockenbauer-emléktúra útvonalát is, amely érinti Mesztegnyőt. Az erdei vasút őst még 1925-ben építették a Hunyadi grófok, s egészen 1945-ig gőzmozdony-vontatással üzemeltették. Ezt követően állami tulajdonba került, 1946-tól az erdészet lóvontatású vasútként használta. 1958-ban korszerűsítették a meglévő pályát, s alkalmassá tették gépi vontatásra is. A sín pár 1960-ra érte el mai hosszúságát, majd harminc évvel később ismét egy jelentős rekonstrukción esett át, s tervbe vették a bővítését is. A mesztegnyői erdei vasút előtt minden évben május elsején tisztelegtek a falubeliek és az előljárók. Sajnos Mesztegnyő ezen látványossága és turisztikai lehetősége megszűnt. A vasút nyomvonala még megtalálható, reményeink szerint nem veszítjük el teljes mértékben.

Templom

Mesztegnyő szívében található az 1750-56-ban épült barokk műemlék templom, amely már messziről jelzi az utat a település felé igyekvőknek, akiknek érdemes megállniuk az impozáns egyházi épület előtt pár percre. Az építmény, amelyet a szakértők az egyik legszebb barokk építészeti emlékeknek tekintenek, a Hunyadi család kegyúri templomaként készült el. Különlegessége, hogy Dorfmeister István híres oltárkép-festő készítette el belső díszítését. Freskói közül országsszerte híres a Nepomuki Szent Jánost ábrázoló gyönyörű oltárkép. Az egyházi épület további érdekessége az alatta lévő két kriptá, melyek egyikébe szerzeteseket, míg a másikba a Hunyadi család tagjait temették. Az egyházi intézménnyel egyidőben emelték a kolostor épületét, amelyet

1948-ig Szent Vince rendjének apái használták. A település 1730-as években került a Hunyadi família birtokába, ekkor épült fel ismét a török hódítás alatt elpusztult templom. A második világháborúban a csaknem négy hónapig tartó harcok során megfigyelőpont volt a magas tornyú építmény. Sajnos a hadműveletek nem kerültek el, így az oldala és tornya is erősen megrongálódott, s páratlan freskói is megsérültek. A felújítás jelenleg is tart, a külső rekonstrukció illetve a templomtorony cseréje az idei évben fejeződik be. A templom bejárata mellett az első világháború hősi halottainak emléktáblája található, kertjében pedig egy 1844-ben felállított emlékkereszt és Mária-szobor van. A barokk templommal együtt épült fel a mesztegnyői kolostor, amelynek épülete ma általános iskolaként funkcionál. A kolostor építéséhez 1743-ben ferences-rendi szerzetesek nyújtottak segítséget, akiket Hunyadi gróf hívott Mesztegnyőre. A létesítmény egészen 1788-ig volt a birtokukban, miután II. József uralkodó rendeletével feloszlatta a szerzetesrendeket. Az itteni rendházban mindössze egyetlen szerzetes, P. Rumi Mihály maradt. A kolostor és a templom értékes tárgyait a helytartótanács elvitte és még pert követően sem szolgáltatva vissza. A kolostort 1817-től népesítették be ismét lakói egy felújítást követően, ekkor irgalmasrendi Vincés apácák költöztek ide, s az apácázárdában lehetővé vált a leányok oktatása. A zárdá épülete egészen 1948-ig működött ebben a funkciójában, azóta az épületben kapott a helyet a helyi általános iskola.

Rétesfesztivál

Több mint 23 éve indította útra gasztronómiai rendezvénysorozatát a Somogy Megyei Önkormányzat, „Asztali örömök Somogyban” címmel. Ennek a sorozatnak egyik állomása a mesztegnyői Rétesfesztivál lett. Talán most már mondhatjuk, hogy sikeres választás volt annak idején az ünnepi asztal elmaradhatatlan egyik fő fogása, a nyújtott paraszt rétes. Nagyanyáink ősi tudománya, a falusi lakodalmak, búcsúk, keresztelők, egyéb családi ünnepek fő attrakciója, édessége. A lakodalmakban megelőzte még a pecsenyéstálat is a sorban. 2016-ban a Magyar rekorderek lettünk 107 méter rétes nyújtásában.

Faluház

A Faluházzá alakított egykori elemi fiúiskola épületében kapott helyett Somogy megye egyik leggazdagabb, több ezer tárgydokumentumból álló helytörténeti gyűjteménye, mely az itt folyó közel három évtizedes honismereti kutató- és gyűjtőmunka eredményeképpen jöhetett létre. A Faluházat működtető helyi honismereti egyesület programjaival nemzetközi hírnévre és országos szakmai elismertségre tett szert, az országos honismereti mozgalom egyik kiemelkedő bázisintézményének számít. Közel másfél évtizede szerveznek táborokat, Kárpát-medencei honismereti találkozót a határon túli magyarok részvételével. Újabban nemzetközi pályázati támogatással erdei iskola működéséhez is sikerült megteremteni a feltételeket. E sokrétű tevékenység révén a település eredményesen vesz részt a falusi turizmus mozgalmában.

Lakásviszonyok és infrastruktúra

A település létesítményi és infrastrukturális háttere az utóbbi évtizedekben sokat fejlődött. Mind a tizennégy utcája szilárd burkolatú, 558 lakóházának kilencven százalékában vezetékes ivóvíz, több mint felében szélessávú internet van. A gáz bevezetése óta több lakásban gázfűtésre tértek át. A 2021 és 2022-es év viszont jelentős változást hozott, mely a fűtési lehetőségek újragondolását vonta maga után. Egyre több lakóépület próbál megújuló energiát használni a fűtésre. Több ingatlantulajdonos pályázott napelemre. A faluban az évtizedek óta működő takarékszövetkezet 2019 óta nem működik. A lakosság pénzfelvételi lehetőségének biztosítására OTP automata kihelyezésére került sor. Bölcsőde, óvoda, iskola, körzeti orvosi rendelő, gyógyszertár működik, az általános iskola korszerű sportcsarnokkal bővült. A Művelődési Házban eMagyarország Pont és közösségi könyvtár működik.

A lakosság kulturális igényei, szokásai az elmúlt időszakban sokat változtak. Egyre kevesebb kulturális eseményen vesznek részt, a Faluház nyújtotta kikapcsolódási, szórakozási lehetőségekre helyeződött át hangsúly. Az udvarok, utcák, terek, rendezettek, sok a fa és a virág, az önkormányzat a temetőt is rendben tartja.

Az idősek számára az önkormányzat étkeztetést, napközi otthonos ellátást biztosít. A fiatalok tagjai lehetnek a helyi sporthorgász-egyesületnek. Több civil szervezet és egyesület működik településünkön:

- Mesztegyő Fejlődésért Egyesület
- Bárka Alapítvány
- Iskolánkért Közalapítvány
- Mesztegyői Óvodáért Egyesület
- Honismereti és Természetvédő Közhasznú Egyesület
- Mesztegyői Polgárőr Egyesület
- Mesztegyői Sport Horgász Egyesület

A lakástulajdon kérdésében a község megfelel a magyar vidéki, elsősorban mezőgazdasági jellegű területek lakástulajdoni szerkezetének. Ennek gerincét még mindig a saját lakás-és háztulajdon képezi.

Bölcsőde

Mesztegyő Község Önkormányzata a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94.§ (3a) bekezdése alapján (öt gyermek tekintetében igény jelentkezett) a 42.§ (2) bekezdése szerint 2018. október 01. napjától önállóan bölcsődéi ellátást biztosít az igénylők számára.

Óvoda, Iskola

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépéséig, legfeljebb hét éves korig.

Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció.

Az óvodai nevelés célja az, hogy az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását elősegítse, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. További céljaik között szerepel az óvoda – és a család együttnevelő tevékenységének erősítése, esélyegyenlőség csökkentése egyénre szabott fejlesztési módszerekkel. A gyermekek természetes megnyilvánulásaira, életkori sajátosságaira építve az emberi értékek közvetítése. Néphagyományok, népszokások ápolása. Nagy hangsúlyt fektetnek a szülőkkel közösen szervezett kirándulásokra, az egészséges életmódra nevelésre. Az anyanyelv fejlesztése, a kommunikáció különböző formáinak alakítása szintén kiemelt jelentőségű feladat. Célként tűztük ki az egészséges életre nevelés, a közbiztonság elsajátítása és a korosztályok közötti kapcsolatépítést a közoktatási intézményeinkben.

A község óvodájába összesen 85 kisgyermek jár.

Itt felszínre kerülhetnek a gyermekeket érintő problémák. Az óvónők rendszeresen járnak családlátogatásra, ahol gondot észlelnek, azt a családot többször is felkeresik, illetve jeleznek a gyermekjóléti szolgálat felé. A legnagyobb problémát a családok nehéz anyagi helyzete, a fiatal szülők felelőtlen magatartása, az elhanyagolás és az alkoholizmus jelenti.

Az általános iskolákban is elsődleges problémaként jelölik meg a családok anyagi helyzetének romlását. Erősödik a tanulók iskolai negatív magaviselete (agresszió, durvaság) sok az iskolai igazolt és igazolatlan hiányzások száma. Nő a sajátos nevelési igényű gyermekek száma. Gondot okoz, hogy a problémás gyermekek szülei nem látogatják a fogadóórákat, szülői értekezleteket, többszöri felhívásra jelennek csak meg az iskolában.

Beiskolázási körzetünk Mesztegyő, Gadány, Hosszúvíz, de járnak hozzánk gyerekek Kelevízről, Szenyéből is.

Az osztálylétszámok évfolyamonként 9-10 fő. Az ideális létszámnak megfelelően lehetőség nyílik minden egyes tanulóra külön-külön figyelmet fordítani, külön foglalkozni velük. Ismerik a tanulók családi körülményeit, problémáit. Ennek megfelelően egyéni bánásmód kialakítására törekszenek. A 2022-es évben ismételten sikerült 20 fős létszámmal elindítani az első osztályt. Az Önkormányzat tartja fenn és működteti az iskolakonyhát, mely lehetővé teszi, hogy a gyerekek változatos és bőséges étkezést vehessenek igénybe naponta háromszor.

Tanulólétszám 85 fő.

Az 1.-8. évfolyamon működő alapfokú iskolánkban sajátos nevelési igényű tanulók részleges integrációban történő oktatása is folyik. Tanulási nehézséggel (diszlexia, diszgrafia, diszkalkulia), magatartási rendellenességgel küzdő tanulókat is fogadnak. Fejlesztő pedagógus is foglalkozik a rászoruló tanulókkal. Szükség esetén iskolapszichológushoz irányíthatják a tanulókat.

Délután napközi otthonos és tanulószobás ellátás biztosított. A szabadidő hasznos eltöltését szakkörök énekkar, sportkör, és különböző szervezett szabadidős tevékenységek segítik.

Közművelődés, szabadidő

A község közművelődését az önkormányzata által fenntartott Művelődési Ház, a Könyvtár és a Faluház igyekszik biztosítani.

Az önkormányzat idényszerűen alkalmanként jelenteti meg a faluújságot (Gólyahírt), melyben minden olyan hír, esemény szerepel, mely az elmúlt hónapokban a községben történt, illetve a falu lakosságát érintheti.

Mesztegyő község hivatalos honlapja: www.mesztegyo.hu. A kor szellemének megfelelően további internetes fórumokon is jelen vagyunk (facebook). Minden internettel rendelkező háztartásból elérhető. A honlapon bármekkora terjedelmű anyag megjelentethető.

Hitélet

Az egyházak közül a katolikus egyház tevékenykedik Mesztegyőn. A lakosság 90 % fölötti része ehhez a gyülekezetéhez tartozik. A vallásgyakorlásban főleg az idősebb korosztály vesz részt.

Testvértelepüléseink

Újszentiván

A Maros-Tisza szögét a legnagyobb törzsek egyike, a Gyula törzs szállta meg. Mintegy háromnegyed évszázaddal később ezen a területen önálló hatalommal rendelkező Ajtony ellentétbe került Szent Istvánnal, melynek következménye: Csanád leverte Ajtonyt, birtokait a király neki adományozta. Ezen a területen alakult ki Csanád megye, melyhez a Tisza-Maros szög is tartozott, természetesen a Maros folyó bal partján levő településekkel együtt.

Horgos

Horgos Vajdaság legészakibb települése. Ez a környék régészeti lelőhelyekben nagyon gazdag, amiről kilenc lelőhely tanúskodik, arról is, hogy lakott hely volt már a legősibb időkben is. Ezek az ásatások bizonyítják a körösi, vincsai, bodrogkeresztúri, tiszapogári kultúrák jelenlétét. A váltakozó korokban éltek itt kelták, gepidák, szkíták, hunok, avarok, kunok, majd jöttek a szlávok és a magyarok. Jelentőségéről vallanak az ún. földvárak is. Ismert régészeti lelőhelyek Kamarás, Budzsák, Szücs-halom, Kőlapos stb.

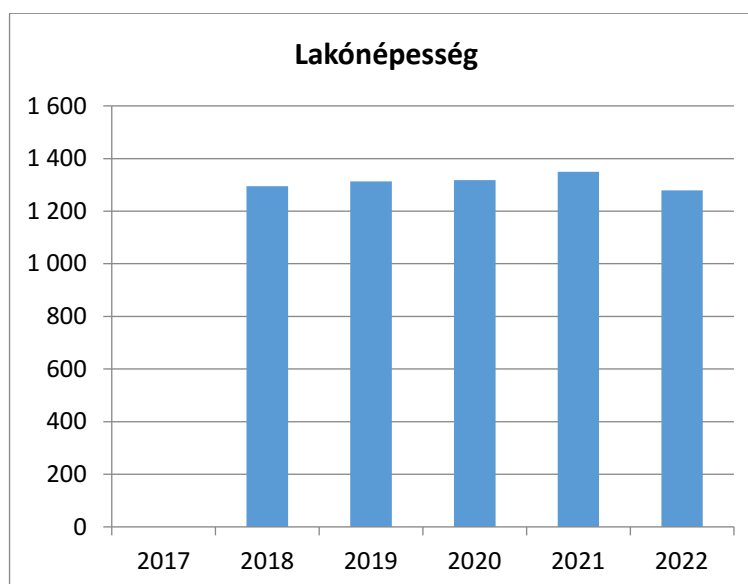
Statisztikai adatok a településről

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

A település lélekszáma 2017. év végére 1318 fő, mely a 2012. évi lakónépesség 97,7%-a. Az elmúlt évek során lassú emelkedés, a 2021-es évet követően viszont jelentős emelkedés mutatkozott. Ez köszönhető, egyrészt a kismértékű elvándorlásnak, a szaporodási adatoknak és a külföldi állampolgárok lakásvásárlásának és településünkre történő letelepedéseknek.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	#HIV!	bázis év
2018	1 295	-
2019	1 313	101,39%
2020	1 318	100,38%
2021	1 349	102,35%
2022	1 279	94,81%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

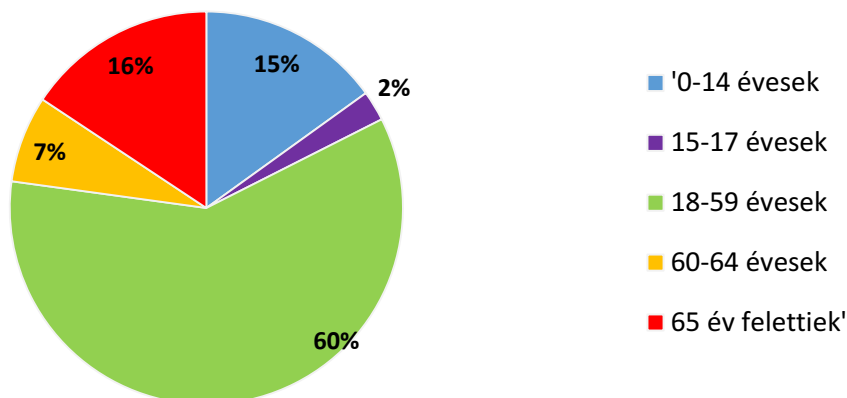

Állandó népesség: az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek adatait tartalmazza, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk). Ebbe a csoportba tartoznak azok a személyek is, akik valamely okból (munkavállalás, tanulás, diplomáciai, kereskedelmi, tudományos megbízás teljesítése stb.) az eszmei időpontban átmenetileg külföldön tartózkodnak, de bejelentett lakóhelyük (lakásuk) az adott területen volt. Az adattábla alapján jól látható, hogy a községben az állandó népesség körében a nők aránya folyamatosan magasabb, mint a férfiaké. Ezen belül is a 18-59 évesek száma jelentősen emelkedik, ami biztató előre mutató a jövőt illetően.

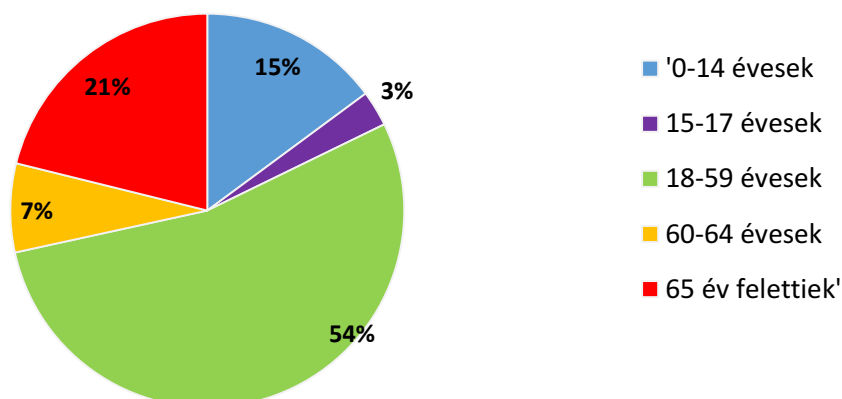
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	644	686	1330	48,42%	51,58%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			54	4,06%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	97	102	199	7,29%	7,67%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	16	20	36	1,20%	1,50%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	384	369	753	28,87%	27,74%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	46	50	96	3,46%	3,76%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	101	145	246	7,59%	10,90%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

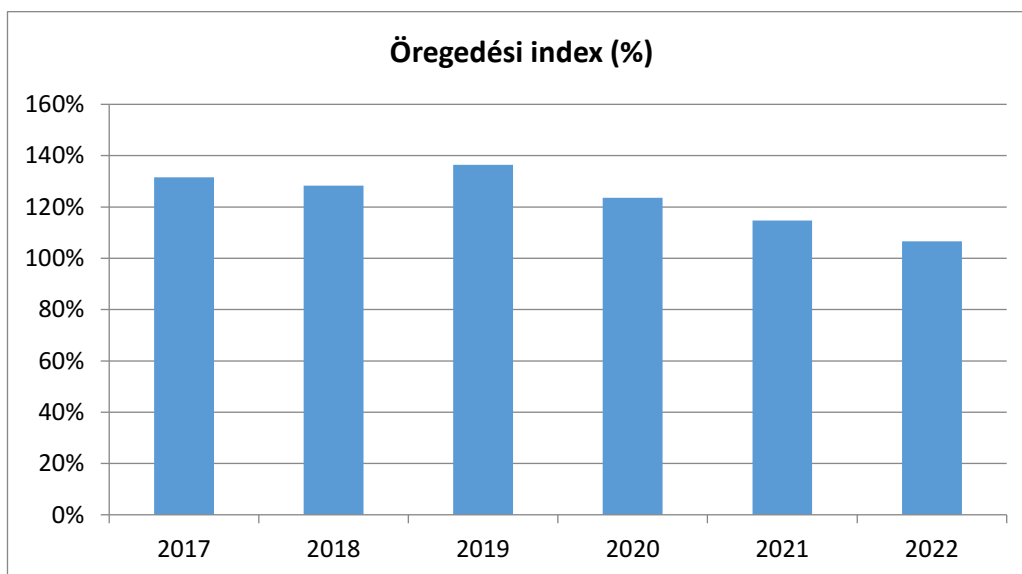

A hosszú távú demográfiai jövőképet leginkább meggyőzően és szemléletesen kifejező mutató az öregedési index, ami az időskorúaknak a gyermekkorúakhoz viszonyított arányát méri. Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattiira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település elöregedő. A kétféle helyzet legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy míg a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősök fokozottabb ellátására van szükség. A község öregedési indexének javítása érdekében célkitűzés lehet, hogy a fiatalokat vissza kell csábítani, illetve jobb feltételeket kell biztosítani családok betelepüléséhez a településre. A mutató 2019-es évig folyamatosan emelkedett az elmúlt éveket figyelembe véve, és a jelenlegi korösszetételt tekintve, ez a tendencia némi megtorpanást mutat. A jövőt illetően remélhetően változás következik be. Jelenleg már megszülettek azok a gyermekek, akik az elkövetkező tizenöt évben az aktív korúak körébe lépnek, létszámuk azonban még mindig jóval elmarad a jelenleg aktív korú szülők nemzedékétől. Még jelentősen magas az aktív korból az időskorba lépők száma. Amennyiben a

tendencia nem változik az inaktív-aktív népesség aránya és a munkaképes korú lakosság fokozatosan előregedik.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	225	171	131,58%
2018	222	173	128,32%
2019	240	176	136,36%
2020	246	199	123,62%
2021	241	210	114,76%
2022	242	227	106,61%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az odavándorlási és elvándorlási arányszám különbsége a belső vándorlási egyenleg, amely azt mutatja meg, hogy a település népessége a megadott években hány ezrelékkal nőtt vagy csökkent a belső vándorlás következtében. A mesztegnyőiek szeretik a falujukat, az elvándorlás kismértékű. A 2017 és 2018. évi nagyobb számú elvándorlás sem volt végleges, mivel az egyes családok (több gyermekkel) a települések között ingáztak. A 2021-es év viszont jelentős emelkedést mutat a településünkre betelepült – jelentős részben külföldi álampolgárok miatt.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-17,25
2018	-10,72
2019	4,60
2020	-6,84
2021	10,50
2022	5,87

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A KSH definíciója szerint: "az élve születés és a halálozás különbözete" azt mutatja meg, hogy adott évben, adott területen nőtt-e vagy csökkent a lakosság száma. Ez a folyamat évek óta csökkenést mutat, csökkenő születésszám mellett tovább növekvő halálozási mutatókkal (előregedés). Magyarországról – a környező országokhoz hasonlóan – elmondható, hogy hosszú évek óta folyamatosan fogy a népessége. Mesztegyő települést vizsgálva a népesség fogyásában némi változás állt be. Bár a halálozások száma a 2017 és 2022 év átlagát tekintve még mindig magasabb, mint a születések száma. Az adatok tanúsága szerint Mesztegyő előregedését nem szabad figyelmen kívül hagyni. A falu létszámának emelkedését mind a természetes szaporodás pozitív szemléletű ösztönzésével és a településünkre történő fiatal generációk letelepedésével kellene előmozdítani.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-7,50
2018	-3,06
2019	3,07
2020	1,52
2021	-5,25
2022	0,73

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Fenti táblázatokból megállapítható, hogy

- A lakónépesség száma 2017. évtől 2018. évig terjedő időszakban folyamatosan lassan csökken, változó ütemben. 2019. és 2020. évben némi emelkedés mutatkozik, majd ismételt visszaesés tapasztalható.
- A lakónépességen belül összességében magasabb a nők aránya
- A nemek összetételében a 18-59 év közötti korosztályban még a férfiak létszámában mutatkozik magasabb adat, azonban ez az évek előrehaladtával megváltozik. 60-64 év közötti korosztálynál már megközelítőleg egyforma szinten van, azonban ezt követően kiugróan nagy különbség mutatkozik. Ez a különbség nem az elvándorlásnak tudható be, hanem a veszélyeztetett korba érő férfiak közötti elhalálozásra vezethető le.
- Ezek a mutatók felhívják a prevenció fontosságára a figyelmet, mely már a 18-59 év közötti, aktívkorú korosztálynál szükséges elkezdni, hisz a fenti táblázat alapján a lakosok száma itt a legmagasabb és ez pozitív jövőképet mutat.

Összegezve: az esélyegyenlőségi program szempontjából vizsgálandó szinte az összes csoport, férfiak, nők, gyerekek, idősek, és fogyatékkal élők egyaránt. A program és a prevenció lényege, ha a kezdetektől kezdünk építkezni és minden célcsoportra kellő figyelmet fordítunk, hiszen minden egymásra épül.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során arra törekszünk, hogy a településünkön élő

- mélyszegénységben élők,
- romák
- nők
- gyerekek
- idősek
- fogyatékkal élők esélyegyenlőségének megvalósítását előmozdítsuk, valamint az egyenlő bánásmód feltételeit biztosítsuk.
-

Mindezt tesszük Magyarország Alaptörvényének II. cikkében foglaltakkal azonosulva azon meggyőződésből, „hogyan az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzatot élete fogantatásától védelem illeti meg”.

Mesztegyő Község Önkormányzat folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a község lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei a szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Értéknek tekintjük községünk polgárainak toleranciáját, szolidaritását, azt hogy településünk nyitott és befogadó.

Ere alapozva és építve úgy hisszük, hogy a hátrányok csökkentésére és kialakulásuk megelőzésére az érdekeltekkel és a tenni akarókkal összefogva képesek vagyunk.

Küldetésünk, hogy Mesztegyő olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés Mesztegyő községben senkit ne érjen sem nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint. Mesztegyő Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának célja a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő mesztegyői állampolgárokat segítő, támogató feladatok rendszerezése, ütemezése, az eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása.

Ezen belül:

- Az összetartó, szolidáris társadalom erősítése.
- A megfelelő pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás, valamint az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása.
- A foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.
- Az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségének kiszűrése.
- A hátrányos helyzetű egyének és csoportok esélyegyenlőségének előmozdítása a társadalmi folyamatokban, a már eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása, valamint szükség esetén új támogató szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, hozzájárulnak a mesztengnyői állampolgárok életminőségének javításához.
- A diszkriminációmentesség és szegregációmentesség biztosításával a társadalmi integráció támogatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mesztengnyő település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Mesztegyő Község Önkormányzatának közép és hosszú távú vagyongazdálkodási terve (bérlet-állomány növelése)

Mesztegyő Önkormányzat Költségvetése

Mesztegyő Településképi Arculati Kézikönyv

Mesztegyő Településszerkezeti Terve és Helyi Építési Szabályzata

Mesztegyő Község hosszú távú közművelődési terve

Mesztegyő Község Önkormányzat rövid és hosszabb távú fejlesztési céljai között szerepel

- termelői piac létrehozása, ahol a helyi lakosság az általuk megtermelt árukat tudja értékesíteni (egészséges táplálkozás, munkanélküliek részére jövedelem)
- kerékpárút kiépítése, mely az egészséges életmódot támogatja, illetve turizmusnövelő
- horgászto kiépítése, a szabadidő hasznos eltöltése és turizmusnövelő
- önkormányzat tulajdonában lévő lakásállomány felújítása, bérlet-állomány növelése
- közösség-szervező programok

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Mesztegyő Község Önkormányzata az alábbi társulásoknak tagja.

Mesztegyő Környéki Önkormányzatok Társulása

Mecsek-Dráva Regionális Szilárd Hulladékkezelő Rendszer Létrehozását Célzó
Önkormányzati Társulás
MTKSZ Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft.
Észak-Somogy Vízi Társulat
NEFELA Dél-magyarországi Jégesőelhárítási Egyesület
Marcali Kistérségi Többcélú Társulás

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A település esélyegyenlőségi program a - Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiadott Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató Helyi Esélyegyenlőségi Programok Megalkotásához, - a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet alapján készült. A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis, valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul.

A hiányos adatok abból adódnak, hogy a TeIR adatbázisában csak 2017. évek szerepelnek utolsó kimutatásként ágazati bontásban. A települési önkormányzat ez idáig nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a romákkal, nőkkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban. Mesztegyő 1394 lélekszámú település, ezért az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Magyarországon a szegénység elleni küzdelem alapidokumentuma a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – Mélyszegénység, Gyermekszegénység, Romák – 2011-2020 (NTFS). Az NTFS kiemeli, hogy a szegénység korántsem csak a romákat sújtja, de a szegények között arányaiban többen tartoznak a roma népességhez, ezért az ő felzárkózásukra külön hangsúlyt kell helyezni.

Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a szegénység leküzdését célzó programok többségéről – részben adatvédelmi okok miatt – nem készül, nem is készülhet olyan nyilvántartás, amely bemutatná, hogy a célcsoportban milyen arányban vannak romák, így ilyen kimutatásokkal Mesztegyő település sem rendelkezik. A dokumentum hangsúlyozza, hogy a mélyszegénység és a társadalmi kirekesztődés mérséklése komplex és hosszútávon kiszámítható megközelítést igényel. Ez az össztársadalmi érdek helyi, önkormányzati szinten is tudatos és fenntartható beavatkozásokat tesz szükségessé.

Cserti-Csapó Tibor és Orsós Anna írása szerint: „A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást.”

A mélyszegénységben élők helyzetének javítását a munkaalapú társadalom alapelvei mentén kívánjuk megvalósítani. Elsődleges cél, hogy a mélyszegénységben élő családokban növekedjen a munkajövedelemmel rendelkezők száma, amelyhez több – az Európai Unió támogatásával megvalósuló – projekt is hozzájárulhat. A helyzet megváltoztatásának fókuszában a gyermekek állnak. Javítani kell a hátrányos helyzetű gyermek eredményességét a köznevelésben, csökkenteni a lemorzsolódást, növelni kell a szakmai végzettséget szerzők számát.

A nemzeti-, etnikai hovatartozás pontos adatainak meghatározásakor csak a népszámlálás adataira hagyatkozhatnánk, de az nem tekinthető pontosnak, mivel a népszámlálás egyéni bevalláson alapuló adatokat rögzít. Személyes tapasztalatunk alapján a lakosság mintegy 15-20%-a roma nemzetiségű.

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.”

Cél a szegénység mélyülésének, újratermelődésének és területi terjedésének mérséklése.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A település valós jövedelmi helyzetét meghatározni nagyon nehéz a középréteg jövedelmi és vagyoni helyzetére nincs rálátásunk.

Mesztegyről 10 kilométerre fekvő Marcaliban több munkalehetőség is van, azonban a munkabérek az országos átlaghoz képest nagyon alacsonyak.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

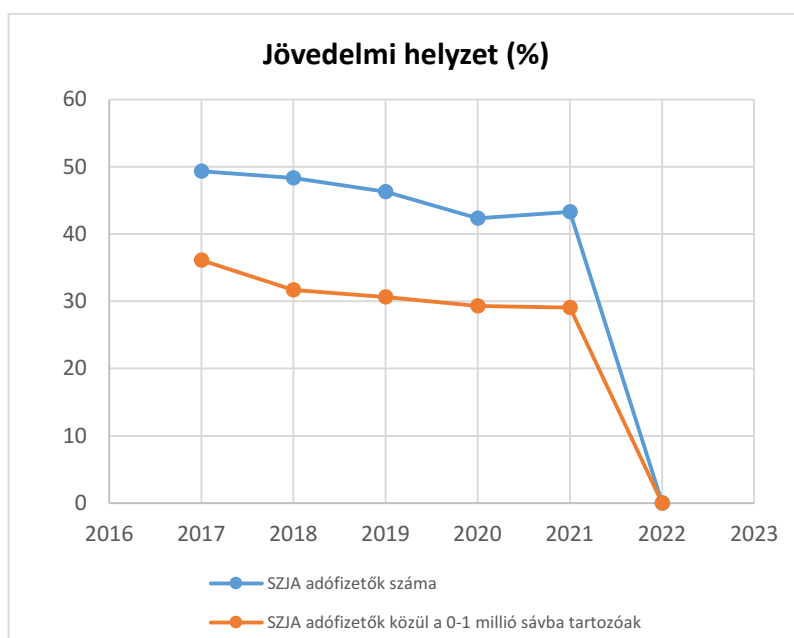
Elmondható, hogy a településen a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat, amely kihat a lakosság jövedelmi és vagyoni helyzetére. Közszférában 40 fő helyi lakost, míg a közfoglalkoztatásban évről-évre csökkenő számban 9-10 fő körüli a foglalkoztatottak száma.

A havi nettó átlagkereset az országos szinthez képest 45-50 %, mely az aktívkorúak körében az elvándorlás gondolatát veti fel a jobb megélhetés reményében.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	49,31	36,08
2018	48,34	31,69
2019	46,28	30,63
2020	42,33	29,31
2021	43,27	29,08
2022	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

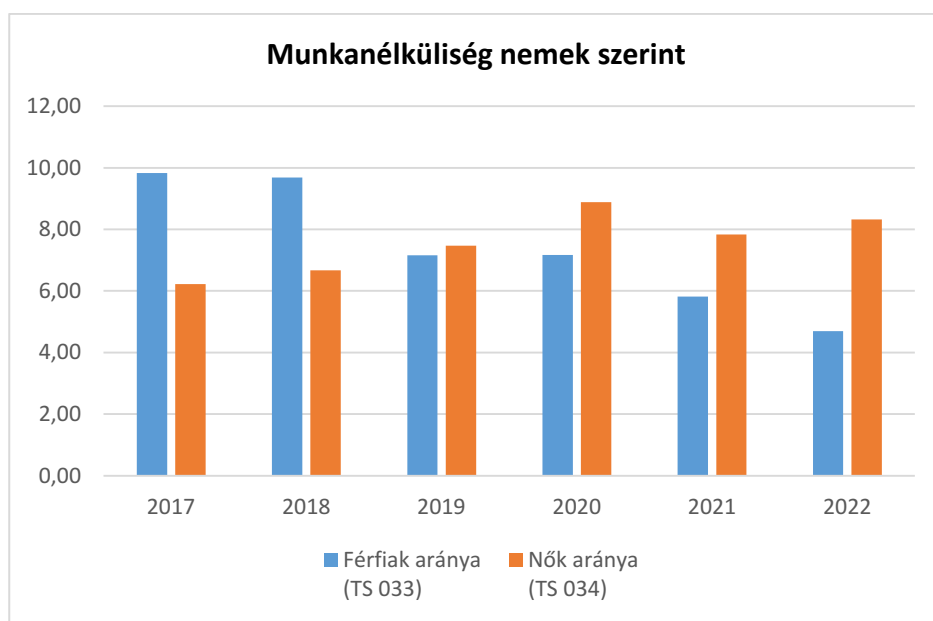
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

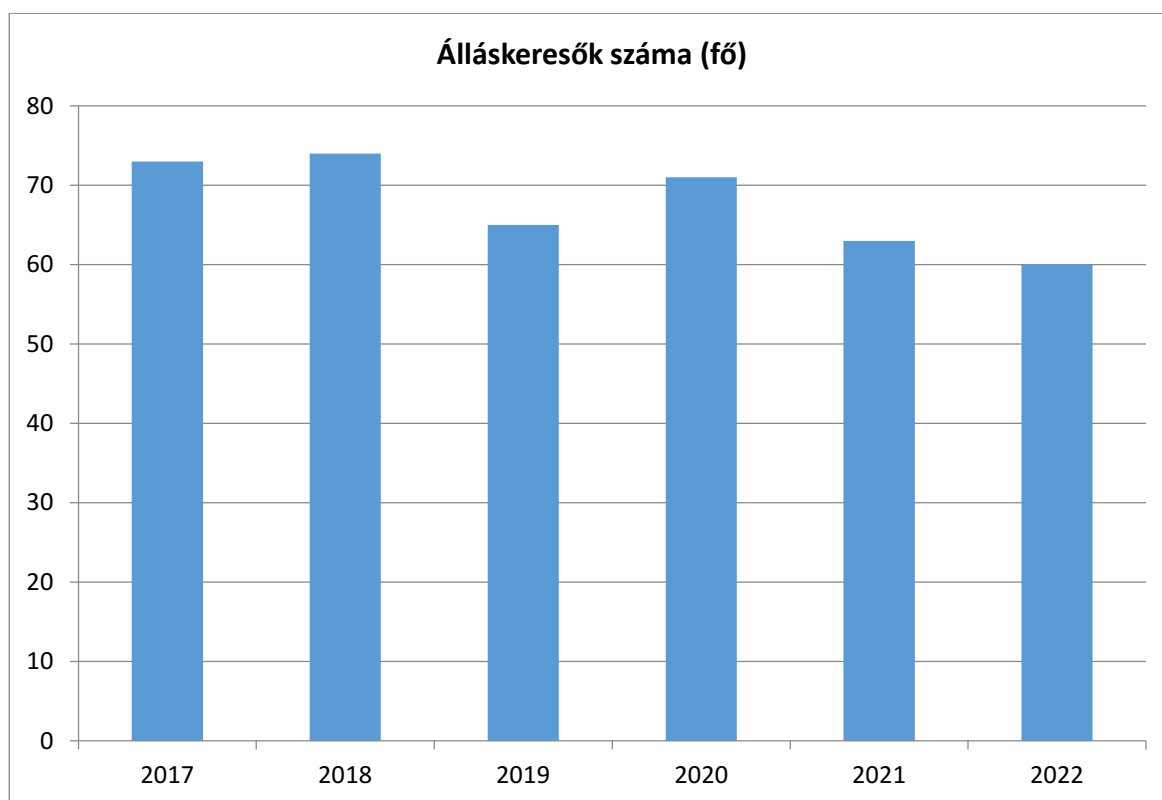
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	9,83	6,22	8,03%
2018	9,69	6,67	8,18%
2019	7,16	7,47	7,32%
2020	7,17	8,88	8,03%
2021	5,82	7,83	6,83%
2022	4,70	8,32	6,51%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

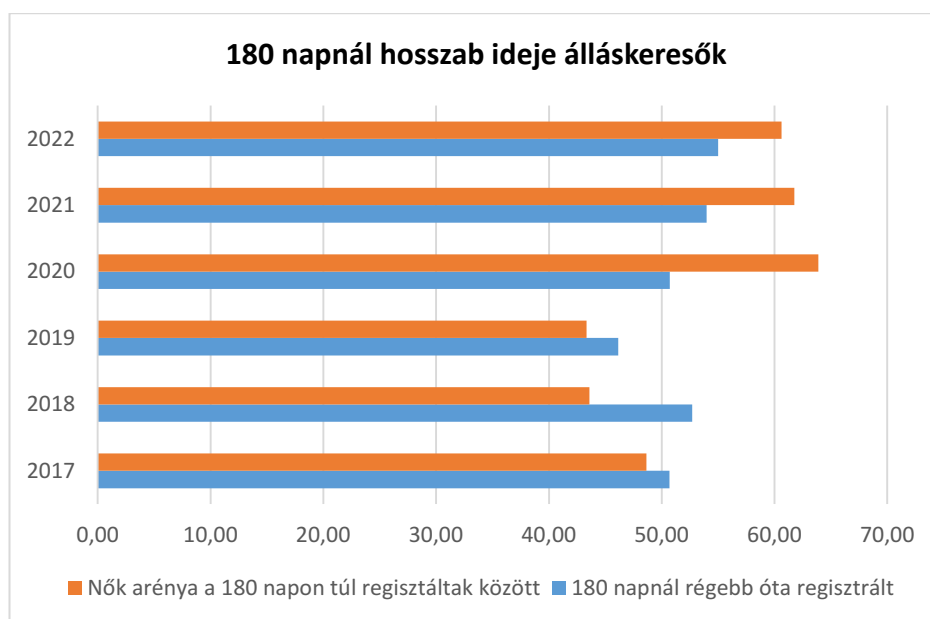
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	73	74	65	71	63	60
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	4,00	6,00	7,00	5,00	3,00
	%	2,74%	5,41%	9,23%	9,86%	7,94%	5,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	14,00	10,00	6,00	9,00	7,00	6,00
	%	19,18%	13,51%	9,23%	12,68%	11,11%	10,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	6,00	4,00	5,00	4,00	3,00	7,00
	%	8,22%	5,41%	7,69%	5,63%	4,76%	11,67%
31-35 év (TS 040)	Fő	6,00	4,00	6,00	4,00	3,00	1,00
	%	8,22%	5,41%	9,23%	5,63%	4,76%	1,67%
36-40 év (TS 041)	Fő	9,00	8,00	6,00	6,00	3,00	7,00
	%	12,33%	10,81%	9,23%	8,45%	4,76%	11,67%
41-45 év (TS 042)	Fő	6,00	8,00	5,00	7,00	8,00	3,00
	%	8,22%	10,81%	7,69%	9,86%	12,70%	5,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	11,00	7,00	10,00	8,00	8,00	3,00
	%	15,07%	9,46%	15,38%	11,27%	12,70%	5,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	4,00	8,00	8,00	9,00	10,00	10,00
	%	5,48%	10,81%	12,31%	12,68%	15,87%	16,67%
56-60 év (TS 045)	Fő	6,00	10,00	3,00	5,00	5,00	7,00
	%	8,22%	13,51%	4,62%	7,04%	7,94%	11,67%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9,00	11,00	10,00	12,00	11,00	13,00
	%	12,33%	14,86%	15,38%	16,90%	17,46%	21,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	50,68	48,65
2018	52,70	43,59
2019	46,15	43,33
2020	50,70	63,89
2021	53,97	61,76
2022	55,00	60,61

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

E táblázatból látható, hogy a regisztrált munkanélküliekből 53,97 % körüli a tartós munkanélküliek száma. Ezen személyek iskolázottságuk, mentális és morális hozzáállásuk miatt képtelenek az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezkedni.

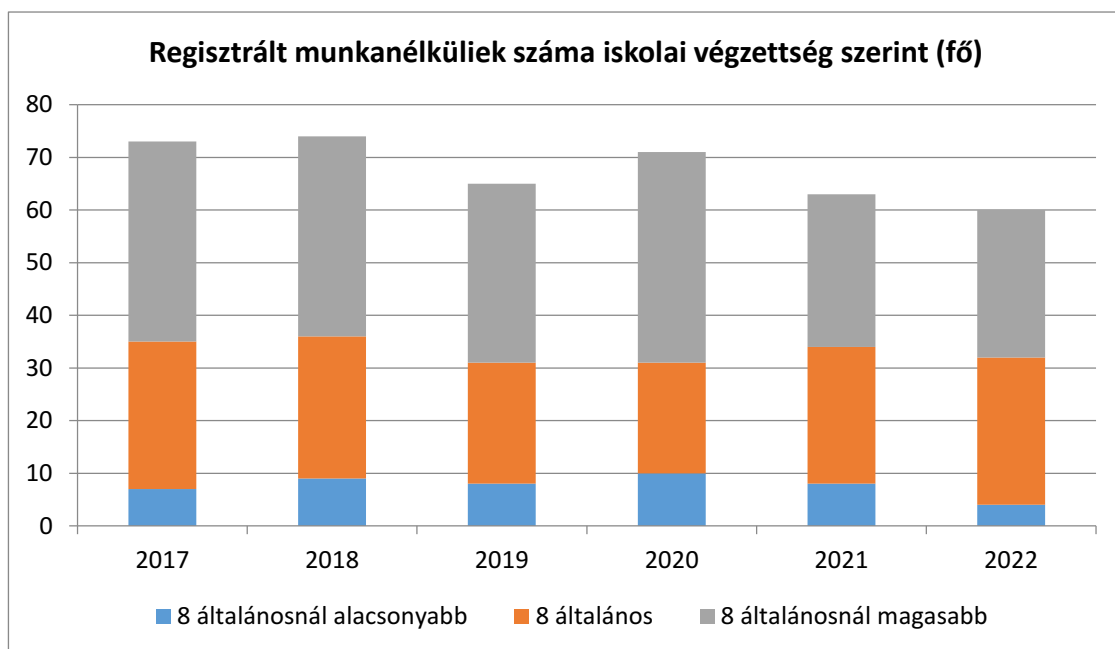
A településen is megfigyelhető, hogy a férfiak aránya 2018. évig magasabb volt, mint a nőké. A 2019-es évtől Marcaliban megnyílt főleg férfi munkaerőt foglalkoztató Green Tyre Zrt. autógumi feldolgozónak köszönhetően.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény hatálybalépést követően, mely a tankötelezettségi korhatárt 18. évről 16. évre vitte le a korai iskola elhagyók száma emelkedést mutat, mely a regisztrált munkanélküliek között mutatkozik. Számukra azonban a 18-dik életévük betöltésig nem sok lehetőség adódik.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	73	7	9,59%	28	38,36%	38	52,05%
2018	74	9	12,16%	27	36,49%	38	51,35%
2019	65	8	12,31%	23	35,38%	34	52,31%
2020	71	10	14,08%	21	29,58%	40	56,34%
2021	63	8	12,70%	26	41,27%	29	46,03%
2022	60	4	6,67%	28	46,67%	28	46,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az Önkormányzat közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatja az alacsony iskolai végzettségűeket is, mely személyek száma a település összlakosságához viszonyítva alacsony. A 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek száma évről-évre csökken, de még mindig magas. A nyilvántartott álláskereső több mint egyharmada csak általános iskolát végzett, szakmával nem rendelkezik.

A Munkaügyi Hivatal minden évben több alkalommal szervez felzárkóztatási programokat, melynek keretén belül a 6-7-8 osztály megszerzésére nyújt lehetőséget, ezzel is elősegítve a munkanélküliek elhelyezkedését az elsődleges munkaerő piacon.

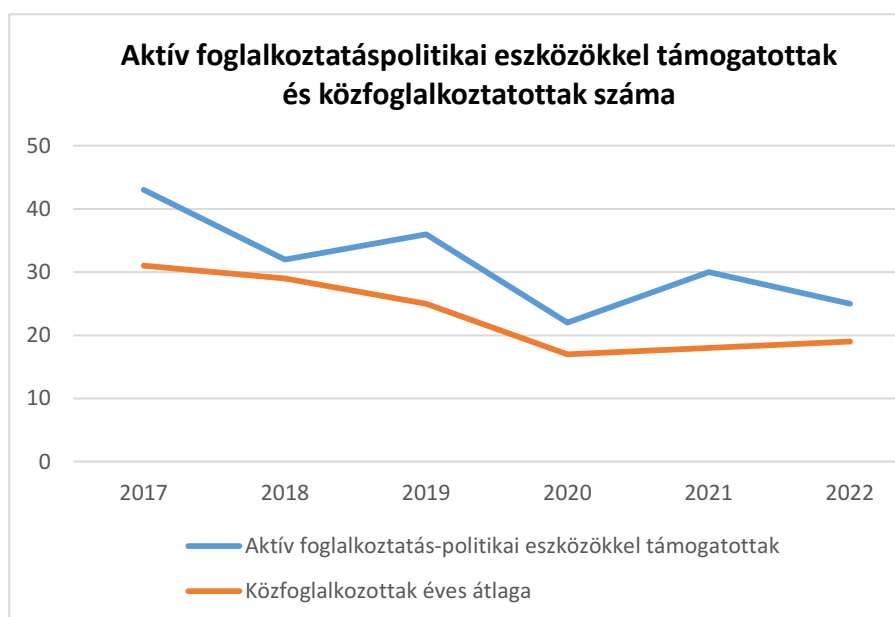
- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Az Önkormányzat évek óta változó létszámmal, 2017 évben még 15-30 fő/hó, majd évek alatt 9-10 főre csökkenő létszámmal foglalkoztat közfoglalkoztatás keretein belül munkavállalókat. Elsősorban aktívkorúak ellátásában részsülőket, valamint regisztrált álláskeresőket.

A közfoglalkoztatásban résztvevők fizikai munkát végeznek (park- temető gondozás, köztisztasági feladatok, ároktisztítás, közintézmények takarítás-karbantartás, mezőgazdasági földutak javítása, stb.). A közfoglalkoztatottak száma a település aktív korú lakosságához képest elenyésző, de a helyi foglalkoztatásban nagy szerepet játszó. A közfoglalkoztatás keretein belül résztvevő romák számáról pontos számadat nem áll rendelkezésre, de közel háromnegyedére becsülhető. Az önkormányzat minden lehetőséget kihasznál a maximális létszámmal, hogy a közfoglalkoztatás keretein belül minél több embernek tudjon munkát adni. A munkájukat nehéz összehangolni, mert csak a pályázatban leírtak szerint dolgozhatnak az adott célterületen. Téli időszakban az alkalmazásuk nehezebb, mint nyáron, a munkát, teendőket illetően. Nehéz a közfoglalkoztatásba bevonható személyeket mind behozni, mind bent tartani a programba, valamint motiválni a hosszútávú munkára. A helyi foglalkoztatási probléma megoldására mindenképpen munkahelyteremtésre volna szükség, a közfoglalkoztatásra hosszú távon nem lehet alapozni.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	43	31
2018	32	29
2019	36	25
2020	22	17
2021	30	18
2022	25	19

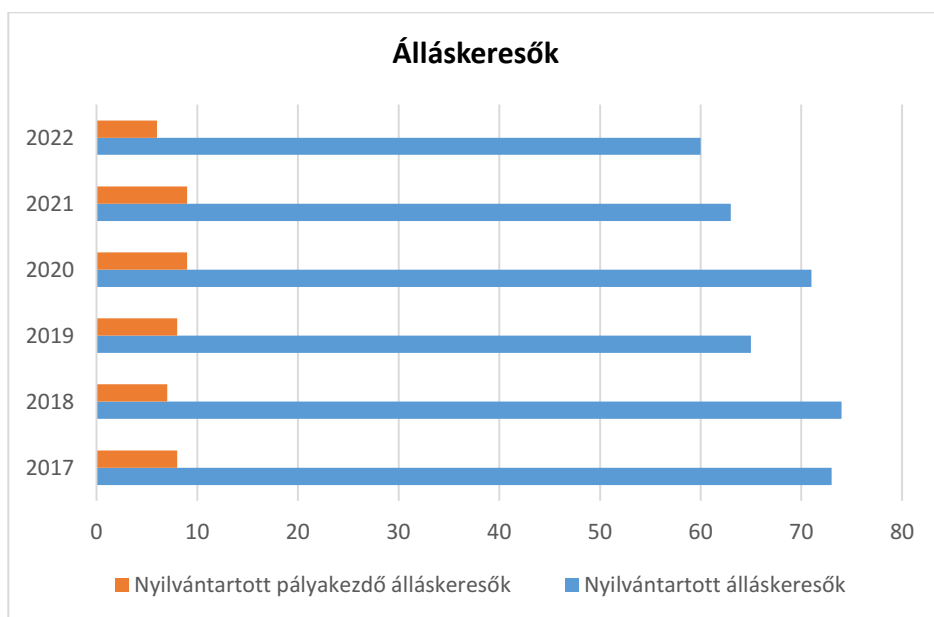
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok; A foglalkoztatás elkerülése végett az elsődleges munkaerő piacon való elhelyezkedés által a közlekedés tekintetében a közeli centrumba (Marcali) még jónak mondható, de itt is már gondot okoz az esetleges 3 műszak felvállalása (saját szgk. haszn. ráfizeteses). A megyeszékhely (Kaposvár) a távolság és a közlekedő buszjáratok tekintetében megfelelő lenne, de kevesen vállalják a napi 2-2,5 óra utazást. A főváros a távolság miatt nem jöhet szóba. A vidéken élő munkanélküliek számára ez is egy hátrány munkavállalás esetén az ingázás.
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	73	8
2018	74	7
2019	65	8
2020	71	9
2021	63	9
2022	60	6

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;
- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Fenti feladatot a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.), a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint a helyi rendelet alapján végezzük. Önkormányzatunk az ellátási formákat felülvizsgálta és újabb támogatás lehetőséget biztosít a rászorultaknak. Az önkormányzatunk a költségvetésében meghatározottak alapján a kötelező feladatokon felül önként vállalt szociális feladatok teljesítése érdekében, bővítette szociális támogatási témakörét.

Támogatási formáink:

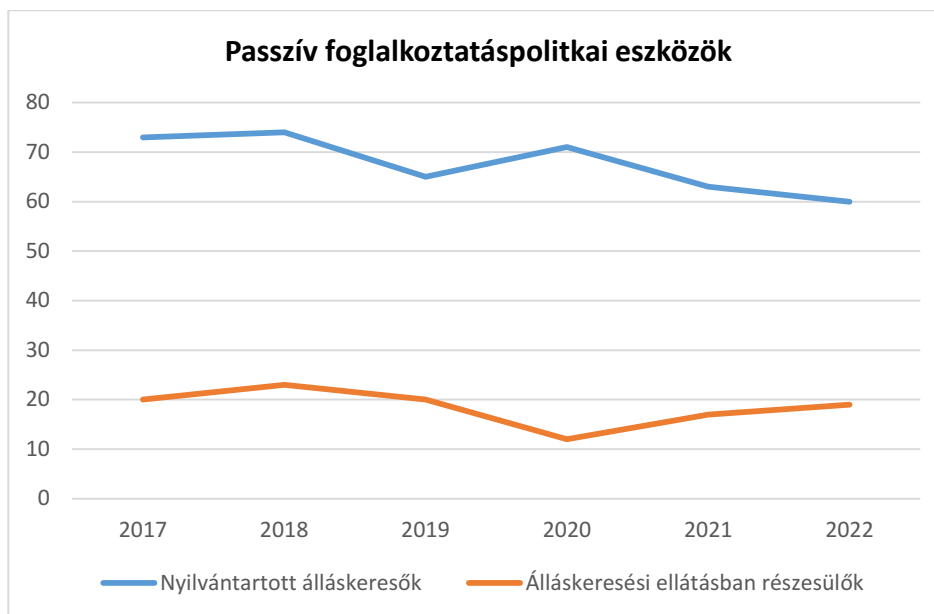
- temetési költség viseléséhez nyújtott támogatás
- gyógyszer- kiadások viselését elősegítő települési támogatás
- ápolási célú települési támogatás
- születési támogatás
- Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat támogatás
- tanévkezdési támogatás
- karácsonyi támogatás
- a helyi általános iskolába való beíratást ösztönző támogatás
- szociális étkeztetés támogatása
- házi segítségnyújtás támogatása
- szociális célú tűzifa támogatás

A szociális ellátások területén önként vállalt feladataink szerteágazóak, zömmel az idős korosztály megsegítését szolgálják.

Álláskeresői segélyben részesülők jogosultságát a Munkaügyi Kirendeltség állapítja meg. Aktívkorúak ellátására (FHT) való jogosultságot a Járási Hivatal állapítja meg.

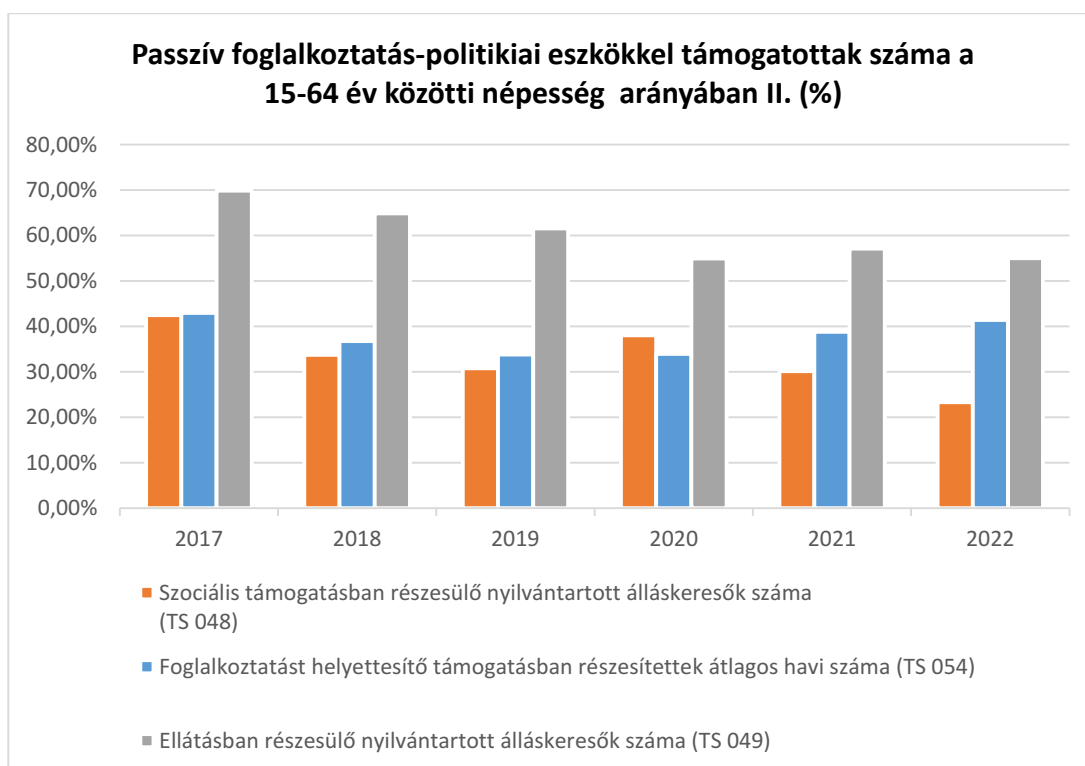
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	73	-	20	27,40%
2018	74	8,22%	23	31,08%
2019	65	7,25%	20	30,77%
2020	71	8,13%	12	16,90%
2021	63	7,02%	17	26,98%
2022	60	7,41%	19	31,67%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	31	42,47%	31	42,99%	51	69,86%
2018	25	33,78%	27	36,78%	48	64,86%
2019	20	30,77%	22	33,82%	40	61,54%
2020	27	38,03%	24	33,97%	39	54,93%
2021	19	30,16%	24	38,83%	36	57,14%
2022	14	23,33%	25	41,43%	33	55,00%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői járadékra jogosultak száma elenyésző volt az álláskeresőkhöz képest. Sok ember nem rendelkezett a megállapításhoz szükséges jogosultsággal, mivel álláskeresői járadékra jogosult az a személy, aki:

- álláskereső, és
- az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és
- kereső tevékenységet nem folytat, tehát munkaviszonyban nem áll, és
- vállalkozói tevékenységet sem folytat, és
- munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és
- számára az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztálya sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás, feltéve, hogy saját maga és családja megélhetése más módon nem biztosított. Akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (évek óta 28.500.- Ft.) 90 %-át és vagyona nincs.

A támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A jogosultság fennállása alatt minden támogatottnak legalább 30 nap jogviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre több módon nyílik lehetősége az ellátottnak: nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet végez, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt. A támogatásban részesülők számában növekedés látható.

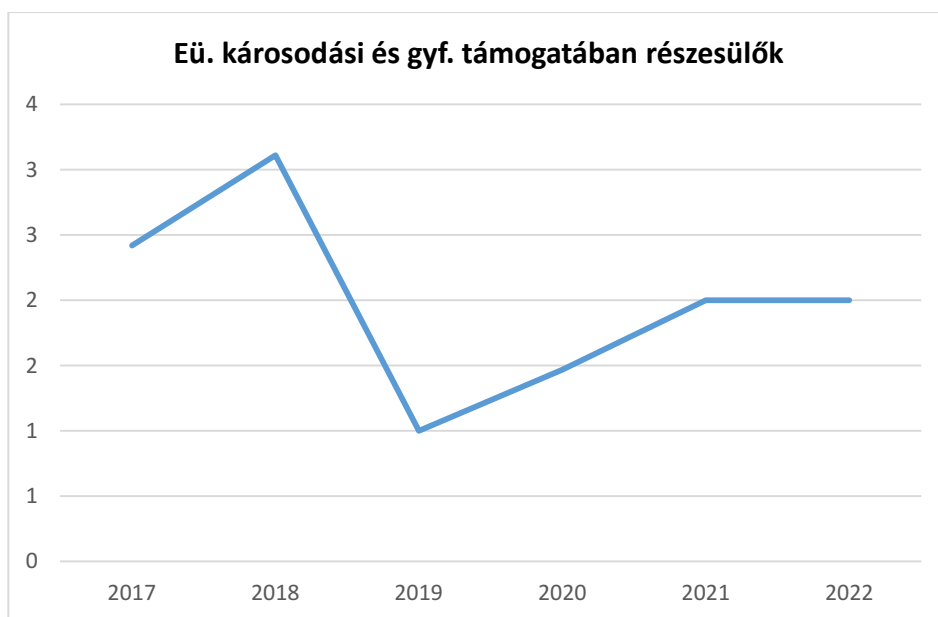
Megfigyelhető, hogy egyre több azok száma, akik semmiféle erőfeszítést nem tesznek annak érdekében, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságukat megtartsák. Nagy mértékű passzivitás tapasztalható.

Az aktív korúak ellátásának két típusa:

- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	2
2018	3
2019	1
2020	1
2021	2
2022	2

Forrás: TeIR, KSH

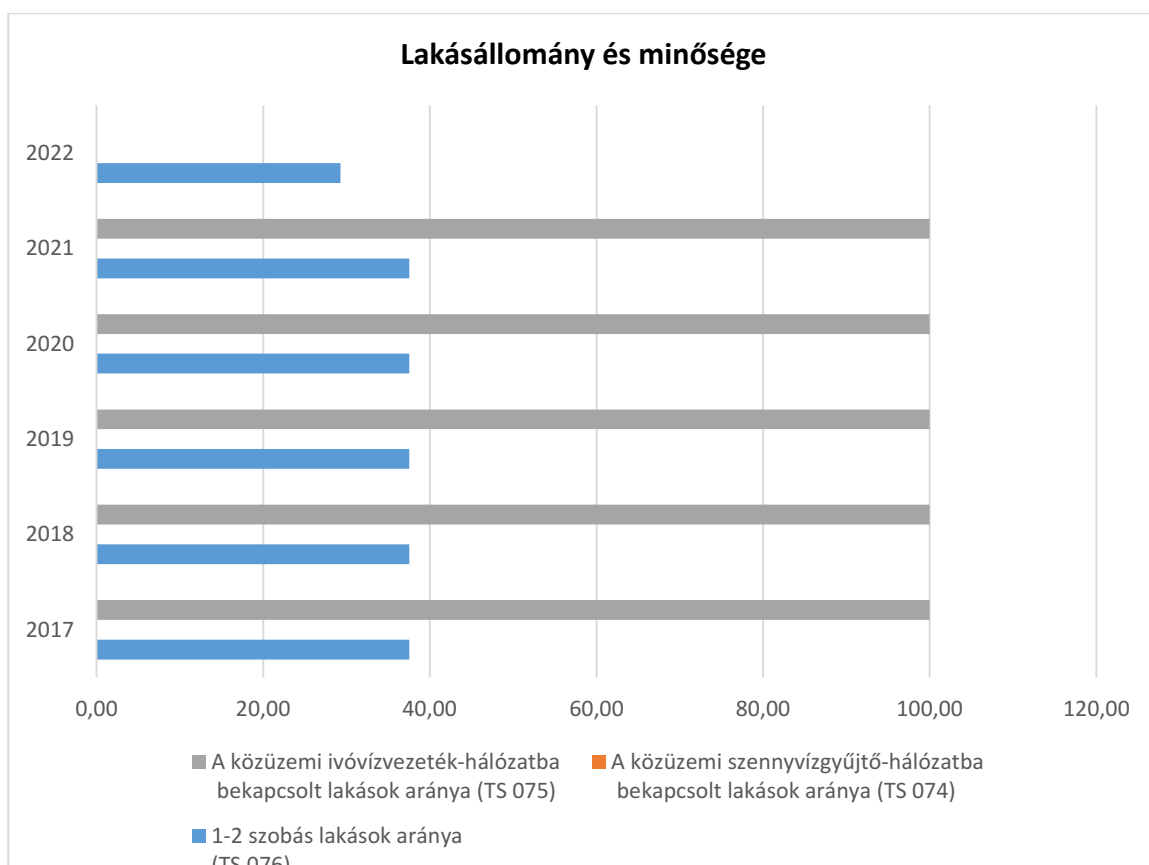

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	565	0	0,00	37,52	0,00	100,00
2018	565	0	0,00	37,52	0,00	100,00
2019	565	0	0,00	37,52	0,00	100,00
2020	565	0	0,00	37,52	0,00	100,00
2021	565	0	0,00	37,52	0,00	100,00
2022	557	0	0,00	29,26	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények miatt biztosított lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények miatt biztosított lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények miatt biztosított lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	565	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	565	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	565	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	565	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	565	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	557	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Településünkön bérlakás nincs, ezért nem releváns.

b) szociális lakhatás

Nem releváns.

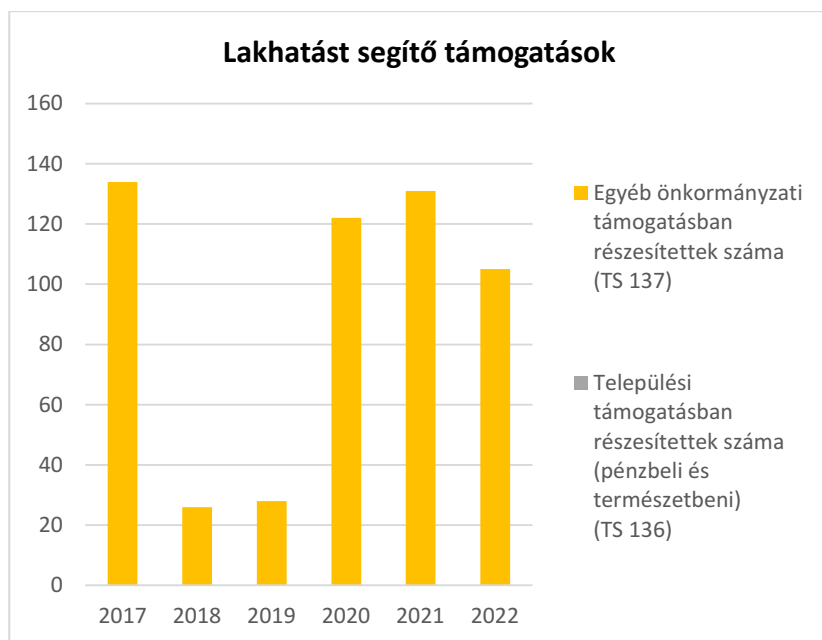
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	134
2018	n.a.	26
2019	n.a.	28
2020	n.a.	122
2021	n.a.	131
2022	n.a.	105

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 2015. évi törvényi változást követően Mesztegyő Község Önkormányzatának képviselőtestülete lakásfenntartási támogatás nem nyújt. Helyette más támogatási formákkal próbálja segíteni a szociálisan rászorultakat, döntése arra alapozta, hogy a támogatás összegét a rászorulóknak nem minden esetben a lakásfenntartásra fordították. A támogatás kivezetést követően beigazolódott, hogy sem a lakásállományban sem a közüzemi tartozásokban nem állt be negatív változás.

f) eladósodottság

A településen élők eladósodottságáról pontos adat nem ismert. A rendelkezésre álló adatok szerint a családok a hiteltörlesztéseket egyre nehezebben törlesztik.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nem releváns.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön nem találhatók telepek, illetve szegregátumok, ezért a 3.5 rész vizsgálata nem indokolt.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Nem releváns

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

Nem releváns

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Nem releváns

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

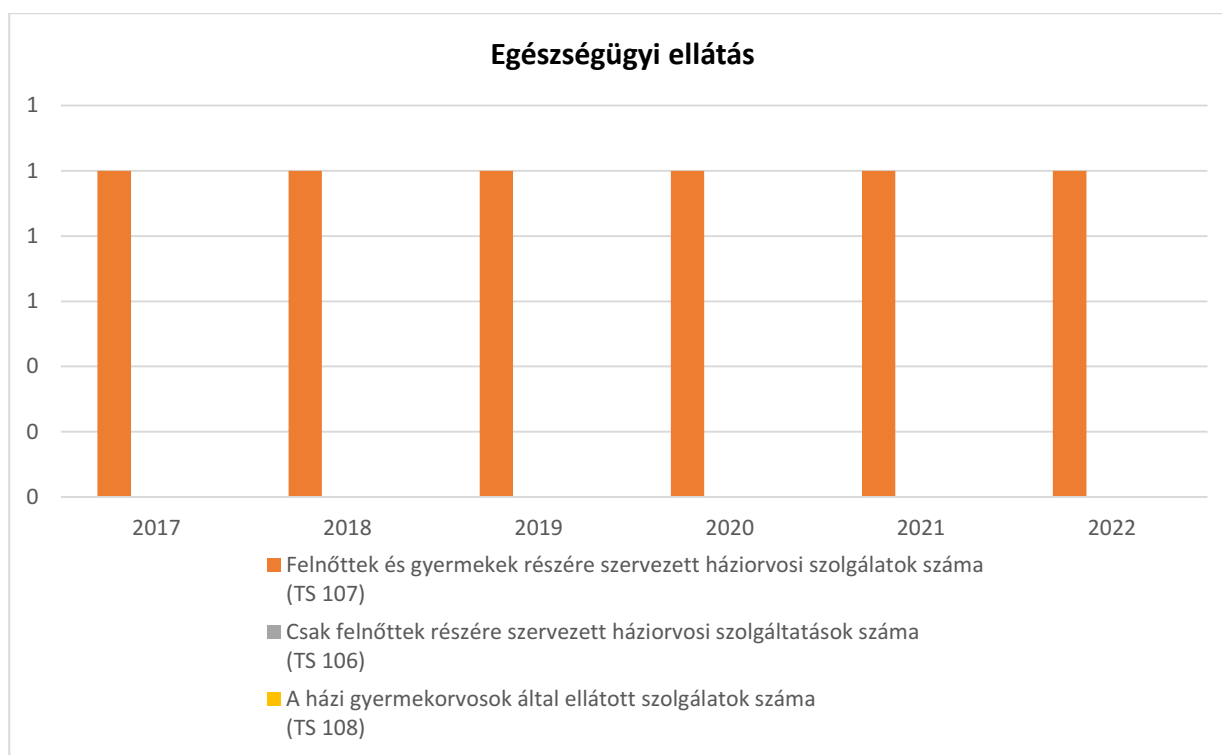
- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az alapszolgáltatás: védőnő, háziorvos, gyógyszerár. Mindhárom alapszolgáltatás a település központjában található, a település minden pontjáról könnyen elérhetők.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	1	64	9,55
2018	1	0	0	1	62	5,95
2019	1	0	0	1	60	2,91
2020	1	0	0	1	53	4,00
2021	1	0	0	1	51	2,33
2022	1	0	0	1	54	1,00

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Községünkben háziorvosi szolgálat működik egy orvossal és ápolónővel. Az egyéb szakellátások Marcaliban, Kaposváron, Keszthelyen érhetők el. Az önkormányzat társulás keretében látja el a fogászati ellátást, védőnői szolgálatot és az orvosi ügyeletet.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szűrőprogramokhoz hozzáférés csak a körzetközpontokban, úgy Marcaliban, vagy Kaposváron érhetők el a szakintézményeknél (kórház, tüdőgondozó stb.) Nőknek mammográf-szűrés két évente egy alkalommal a háziorvosi szolgálat által szervezve. A megjelentek száma mindig elég magas. Prevenciós programok iskolaszinten be vannak iktatva, de a lakosság részére nincsenek. Céljaink közé soroljuk a veszélyeztetett korúak prevenciójának megszervezését, mely a férfiakra is kiterjedne. A nők nagyobb hajlandóságot mutatnak a prevencióra, ellentétben a férfiakkal. Statisztikai adatokkal is alátámasztott, hogy az 50-55 feletti férfiak halandósága egyre jobban mutatkozik, mind a szív és érrendszeri, mind az egyéb szűréssel megelőzhető betegségek körében.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Településünkön nem biztosított, az ellátás a 10-45 km közötti távolságon lévő városi intézetekben érhető el. Célunk felvenni a kapcsolatot olyan szervezetekkel, melyek településünkön látnák el ezt a feladatot, továbbá olyan jármű beszerzése, mellyel az érintetteket szállítanánk az ellátás helyszínére.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden intézményben (óvoda, iskola) biztosítja a közétkeztetést, melyet saját fenntartású konyhával lát el. Cél a helyi alapanyagok minél szélesebb körű felhasználása, továbbá a köznevelési intézményekben programok szervezése az egészséges életmódra nevelés céljából, melybe a szülőket is bevonnánk.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az iskola intézményénél sportcsarnok és a faluban sportpálya adott a sportolni vágyóknak. A szabadidős lehetőségek közül fontos szerepe van a község életében a helyi horgászegyesületnek, mely a saját horgásztaván biztosítja a tagok, illetve vendégek horgászati lehetőségét.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Szociális alapszolgáltatások, melyet önkormányzatunk biztosít a rászorultaknak: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés. Ezeket saját fenntartásban és társulás útján nyújtja.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Drogprevenációs szolgáltatás településünkön nem működik.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor. Közérdekű munkát biztosítunk a szabálysértési pénzbírság, illetve bíróság által kiszabott büntetés esetén lehetőség van a meg nem fizetett pénzbírság közérdekű munkával való kiváltására.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: Önkormányzati adat

Az önkormányzat népkonyhát nem üzemeltet.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a településen lévő „szellemi tőkét” bevonja a falu társadalmi életébe, a fejlesztési programok előkészítésébe. A faluközpontban emlékszobrok elhelyezésére került sor. A Faluház helyszínt biztosít a Helytörténeti Gyűjteménynek, gyűjti a helyi történeti anyagokat és kiállításokon bemutatja. A helyi lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programokat folyamatosan szervezi.

Hagyományteremtéssel jöttek létre a különböző fesztiválok, melyek a tavasz kezdetével indulnak:

Kiemelt rendezvényeink:

- jeles napokhoz kötődő szokások: farsang, húsvét, májusfaállítás, tűzugrás, szüreti mulatság, betlehemezés

- házassági évfordulók ünnepe
- anyák napi ünnepek
- tűzszerészek emléknapja
- Szent László nap
- nyári táborok, erdei iskola
- Rétesfesztivál
- Falunap
- Idősek hónapja rendezvénysorozat
- Ráérós téleesti beszélgetések sorozat
- „Zenébonáskodás” – megemlékezés
- Óévbúcsúztató mulatozás

Mesztegyő Község Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a tájékoztatásra, melynek a legfontosabb formája a www.mesztegyo.hu honlap, a Mesztegyő község facebook oldala, valamint a havonta megjelenő Gólya hír újság.

A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a település fejlődéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek, helyszín, állandó helyiség biztosításával, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A települési állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a egyházzal, a nemzetiségi önkormányzattal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az ún. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	189	3

Forrás: TelR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az ún. humán szolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

A közösség évtizedek óta együtt él a nemzetiségi népcsoporttal. Az ún. tősgyökeres polgári roma családokkal konfliktusmentesen lehet együttműködni az élet legtöbb területén. A problémát a „beköltözők” jelentik, akik a közeli kistelepülésekről magatartásuk miatt már kiszorultak, és ideköltöznek a rokonsághoz, vagy az olcsóbban megszerezhető ingatlanokba. Ők egyáltalán nem szabálykövetők, probléma van a környezetükben élőknek a közbiztonsággal, a tankötelezettség teljesítésével, az alapvető higiéniai követelmények betartásával, a magatartásukkal. A konfliktusok kezelésében minden törvényes eszközt be kell vetnünk, némely esetben sor kerül hatósági intézkedésre.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a településen működő civil szervezetekben jelen van. Jellemzően felajánlások, önkéntes munkában nyilvánul meg. Ez a jelenség karácsony közeledtével erősödik fel, december hónapban jóval magasabb az ajándékozás készítése. Néhány éve, minden december hónapban a Máltai Szeretet Szolgálat Mesztegnyői csoportja és a Karitas Mesztegnyői Csoportja közel 200 rászoruló család részére adományoz ajándéksomagot, mely tartós élelmiszert, gyümölcsöt és édességet tartalmaz.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Mesztegnyő Roma Nemzetiségi önkormányzat minden évben egy alkalommal szervez a roma kulturális örökség megőrzése érdekében programot (ki-mit-tud, Roma nap, stb).

- e) helyi lakossági önszerveződések nem jellemzőek településünkön. ennek oka talán, Mesztegnyő színes kulturális programja az év folyamán.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal.

Nem áll rendelkezésre valós adat arra vonatkozóan, hogy Mesztegyőn hány fő roma nemzetiségi él. Mesztegyőn Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik, azonban nem áll rendelkezésünkre arra vonatkozóan valós adat, hogy hány fő roma él a településen.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségi jogokról szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115.-116.§-ai rögzítik.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata a teljesség igénye nélkül:

- a nemzetiségi feladatokat ellátó intézménye fenntartásával kapcsolatos feladatellátás,
- a képviselt közösség érdekképviselésével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különösen tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira,
- a nemzetiségi önkormányzat illetékességi területén működő állami, helyi önkormányzati vagy más szerv által fenntartott intézmények működésével, feladatellátásával összefüggő, a nemzetiségi közösség kulturális autonómiája megerősítését szolgáló döntési, együttdöntési jogok gyakorlása,
- a nemzetiségi önkormányzat illetékességi területén lévő, a nemzetiségi közösséghez kötődő kulturális javak megőrzése érdekében szükséges intézkedések kezdeményezése,
- a nemzetiségi nyelven folyó nevelésre és oktatásra irányuló igények felmérése.

A helyi nemzetiségi önkormányzat – a rendelkezésére álló források keretei között – önként vállalt közfeladata a teljesség igénye nélkül - különösen

- nemzetiségi pályázat kiírása, ösztöndíj alapítása.

A helyi önkormányzat a nemzetiségi önkormányzat részére – annak székhelyén – biztosítja az önkormányzat működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

A partnerkapcsolat ezen felül is működik, mind a helyi önkormányzattal, mind a település más szervezetivel. Ez elsősorban a Roma Önkormányzat által a törvényben is meghatározott kötelező feladatok egyikében nyilvánul meg, nevezetesen a nemzetiségi közösséghez kötődő kulturális javak megőrzésében tett szükséges intézkedések. Éves szinten 1-2 alkalommal a roma kultúra megőrzése, a hagyományok életben tartása céljából Roma nap, Roma Fesztivál.

Aktívan kiveszik részüket az elesettebben támogatásában (Mikulás napi csomagosztás, tavasszal vetőmag osztás).

Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit biztosítja, támogatja a pályázati tevékenységében, a tevékenységek finanszírozáshoz nyújt kiszámítható támogatást.

Az Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a települési Önkormányzat közös célja minden egyes programokkal, intézkedésekkel:

- Roma identitás elmélyítése, példaértékű roma emberek bemutatásával.
- Szabadidős tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül erősítjük szocializációs, verbális, manuális fejlődésüket.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A tartós munkanélküliek elsősorban az aluliskolázott, alacsonyabb státuszú lakosok köréből kerül ki.

Mindenképpen fontos a mélyszegénységben élők ösztönzése a szakmaszerzésre.

Mesztegyőn nincs szegregált településrész. Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosított a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára is.

A település nem rendelkezik adatokkal arra nézve, hogy a lakások milyen komfortfokozatúak, így csak becsült adatokra lehet támaszkodni, hogy milyen arányban élnek alacsony komfortfokozatú lakásokban romák.

A településen nincs olyan döntés vagy folyamat, ami az említett társadalmi csoportok esélyeit tovább rontaná. Az önkormányzatnak feladata, hogy minden lehetőséget kiaknázzon, hogy a mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlőségét előmozdítsa.

A jövőre nézve a mélyszegénységben élőkkel kapcsolatos adatbázis elkészítésével pontosabb képet lehet festeni e társadalmi réteg helyzetéről. A romákkal kapcsolatos adatbázis elkészítésére nyilván korlátozott lehetőségek nyílnak, mivel ez jogi aggályokat is szülhet, ezért ezen a téren továbbra is csak becsült adatokra lehet majd támaszkodni.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	munkahelyteremtés, beruházások ösztönzése helyi vállalkozások támogatása, mezőgazdasági ágazat fellendítése, <i>közfoglalkoztatás folytatása</i> <i>szükséges</i>
leszakadó társadalmi csoportok	felzárkóztató, képzést nyújtó programok, munkahelyteremtés, közmunkaprogram
mélyszegénységben élők számának emelkedése	felzárkóztató, képzést nyújtó programok, szociális szolgáltatások fejlesztése, közmunka
kedvezőtlen megbetegedési mutatók a népbetegségek számában	egészségneveléssel, az egészségügyi szűrővizsgálatok igénybevételének szorgalmazása
kedvezőtlen lakhatási körülmények	szociális jellegű önkormányzati lakások állagmegóvása
sportlétesítmények műszaki állapota	óvodai tornaszobák, iskolai tornacsarnokok rekonstrukciója
intézmények magas rezsiköltsége, állagromlása	intézmények energetikai fejlesztése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	644	686	1330	48,42%	51,58%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			54	4,06%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	97	102	199	7,29%	7,67%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	16	20	36	1,20%	1,50%

Forrás: TelR, KSH Tstar

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A településen a teljes lakónépesség száma 2021. év végén 1375 fő, ebből a 0-18 éves korosztály 263 fő (2011. évi adat), tehát a lakosság közel ¼-e.

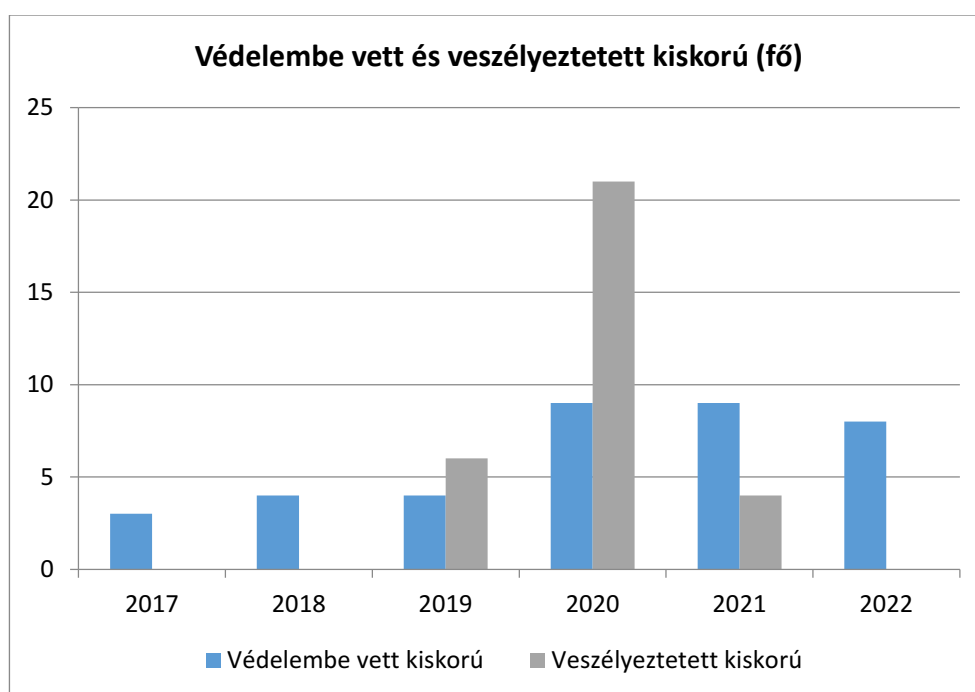
Községünkben a gyermeklétszám csökkenő tendenciát mutat. A születések száma az utóbbi években csökkent, a roma családokra jellemző inkább az 5-6 gyermek. Ennek oka a felelőtlen gyermekvállalás és a tudatos családtervezésre való felvilágosítás hiánya.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A veszélyeztetettség és ezáltal a védelembevétel oka: szülői elhanyagoltság a gondozásban, nevelés terén. A gyermek magatartásbeli problémája, iskolai hiányzás. A szociális helyzet, a család szétesése, lakhatási körülmények, egészségtelen életmód, a gyermek mentális állapota, és bántalmazás. Ez 3-4 családot érint, roma családok, ahol 4-5 gyerek van. A megszüntetési esetek oka volt, hogy a felülvizsgálat során már nem volt indokolt a védelembe vétel, kapcsolattartás és együttműködés eredményre vezetett.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	3	0
2018	4	0
2019	4	6
2020	9	21
2021	9	4
2022	8	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

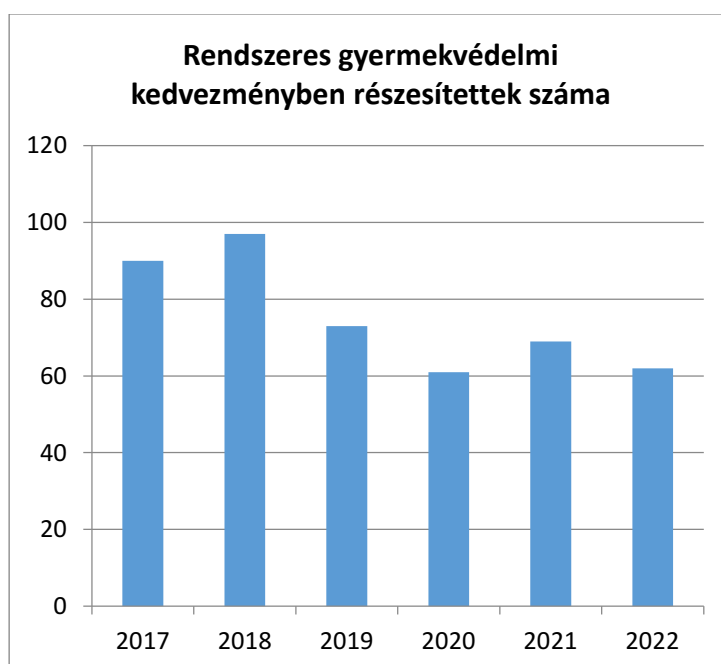
A települési önkormányzat jegyzője a gyermekvédelmi törvény alapján megállapítja a gyermekek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én fennáll, annak a tárgyév augusztus hónapjában, illetve akinek a tárgyév november 1-én fennáll, annak a tárgyév november hónapjában pénzbeli támogatást folyósít (gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 6.000.- Ft/fő, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetűek 6.500.-Ft/fő összegben.)

Szintén a jegyző feladata a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	90
2018	97
2019	73
2020	61
2021	69
2022	62

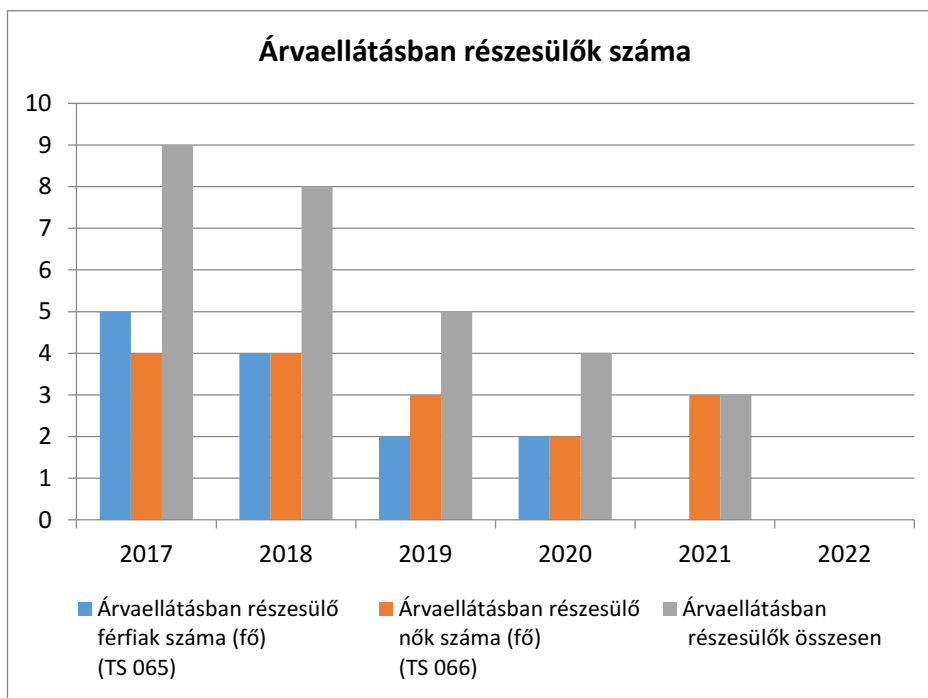
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	5	4	9
2018	4	4	8
2019	2	3	5
2020	2	2	4
2021	0	3	3
2022	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat a saját konyháján oldja meg. Az iskolában lévő konyha nyújt ellátást az óvodai, iskola, napközis, szociális és szünidei nyári gyermekétkeztetést igénylők számára.

3-6 éves korosztály esetén napi 3 x-i étkezésben részesülnek a gyermekek, általános iskolai tanulók alsó és felső tagozat esetén a napi 1-2 illetve 3 x-i étkezésben részesülnek a tanulók az igények szerint.

Az étkeztetés 1-8 évfolyam esetén az általános iskola ebédlőjében történik.

Rászorultsági alapon gyermekvédelmi kedvezményben részesülő család, gyermekére tekintettel 100 %-os támogatásban részesül. A nevelt gyermek szintén 100 %-os támogatásban részesül. A család egy főre jutó jövedelmének vizsgálata alapján (öregségi nyugdíjminimum 300 %-a) szintén 100 %-os támogatást kérhet a szülő az óvodai étkezés tekintetében.

A szünidei gyermekétkeztetés a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/C. §-a alapján a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére alanyi jogon biztosított.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Településünkre az utóbbi években több külföldi, többségében német család költözött. Kiskorú gyermekeiket a helyi általános iskolába iratták be.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen 1 fő védőnő dolgozik, aki 4 települést lát el. A védőnő feladata, a nővédelem, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel, a népegészségügyi célú méhnyakszűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása. Ennek megfelelően Mesztegnyő településen alapellátásban 52 gyermeket lát el. Viszont területi védőnőként ellátja az oktatási intézményben is védőnői feladatai. Az alábbi táblázatban a területi szinten ellátott gyermekek adatai szerepelne, vagyis 0-3 éves korig. A védőnői feladatellátás sokrétűsége, valamint a mélyszegénységben élők között egyre gyakoribb fiatalos terhességből kifolyólag célszerű lenne minél több felvilágosító előadást tartani az általános iskolások körében. Nagy hangsúlyt fektetni a fogamzásgátlásra.

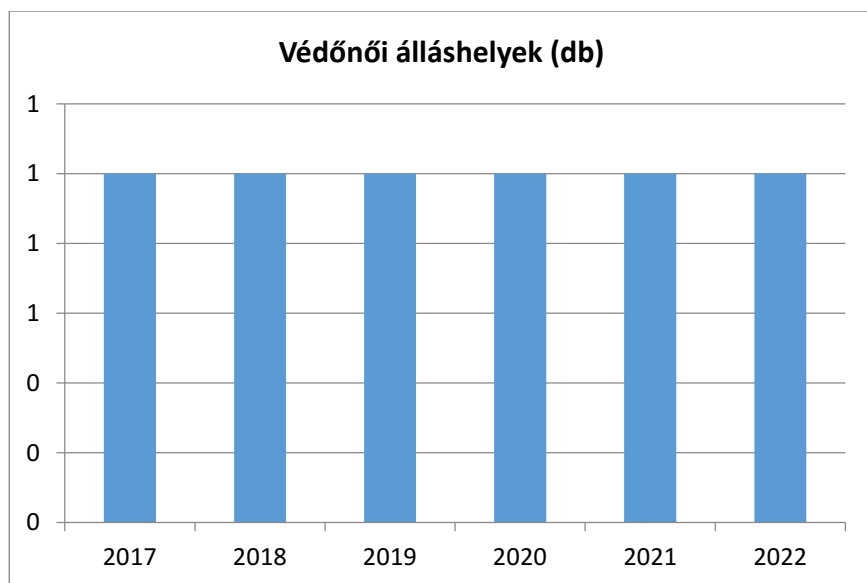
b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

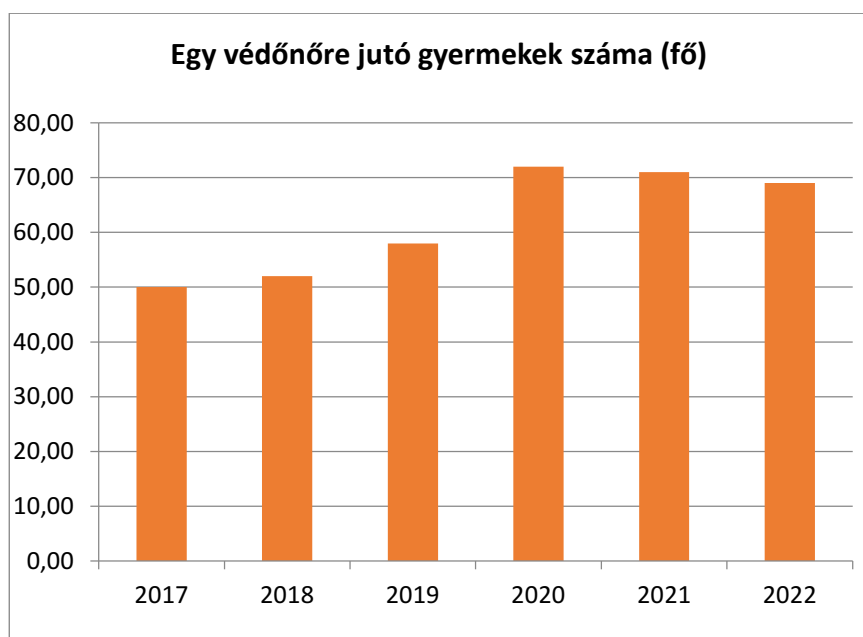
A településen gyermekorvosi ellátás nincs. Marcaliban megszűnt a gyermekosztály, csak nappali szakellátás van. A gyermek-egészségügyi feladatokat a házi orvos látja el napi szinten. A szülők gyermekeiket szakorvoshoz Marcaliba, vagy Kaposvárra, Keszhelyre hordják.

Településünkön nincs betöltetlen házi orvosi álláshely. Az ellátott esetek száma a lakónépesség csökkenése ellenére az elmúlt évekhez viszonyítva növekvő tendenciát mutat.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	50	50,00
2018	1	52	52,00
2019	1	58	58,00
2020	1	72	72,00
2021	1	71	71,00
2022	1	69	69,00

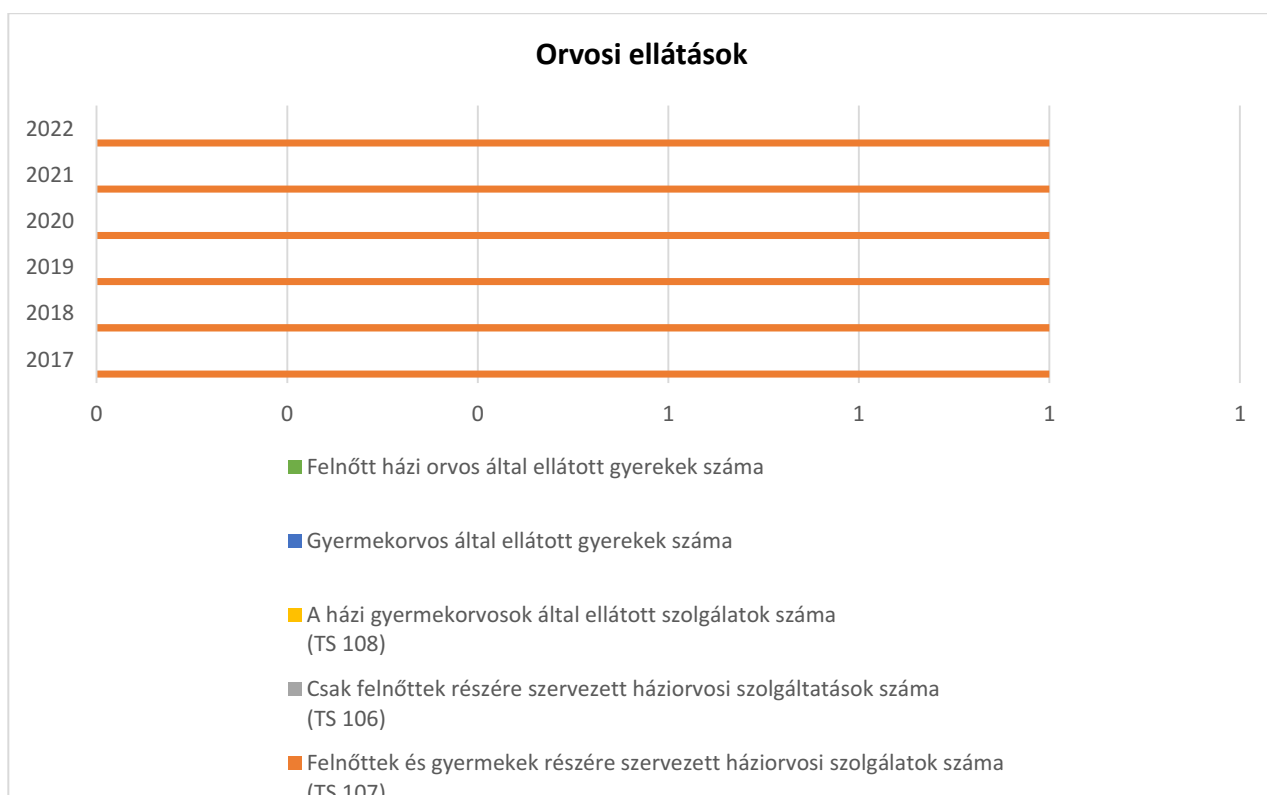
Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyermekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyermekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodában zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki.

Krízishelyzet esetén a családokat segítő szolgáltatások köre széles:

- A védőnő gyakori családlátogatása,
- Nevelési tanácsadóba utalás
- Család - és gyermekjóléti szolgálathoz történő utalás
- Szülők bejelentése az illetékes gyám és gyermekvédelmi hatóságnak

d) gyermekjóléti alapellátások,

Az Szt. a szociális szolgáltatások megszervezésénél településtípus és település nagyság szerint is tartalmaz kötelező jellegű előírásokat.

Minden önkormányzatnak gondoskodnia kell az alapellátásokról és a szakosított ellátásokhoz való hozzájárulásról.

A község területén 2000-ben nyitotta meg kapuit a Gondozási Központ.

Jelenleg a Mesztegyői Szociális és Gyermekjóléti Intézmény (Mesztegyő, Gadány, Hosszúvíz, Tapsony, Nikla, Csömend) lát el szociális tevékenységet, valamint végzi a gyermekjóléti tevékenységet.

A Mesztegyői Szociális és Gyermekjóléti Intézmény Szolgáltatásai:

A./ Szociális alapszolgáltatások:

- 1.) Házi segítségnyújtás
- 2.) Családsegítés

3.) Nappali ellátás

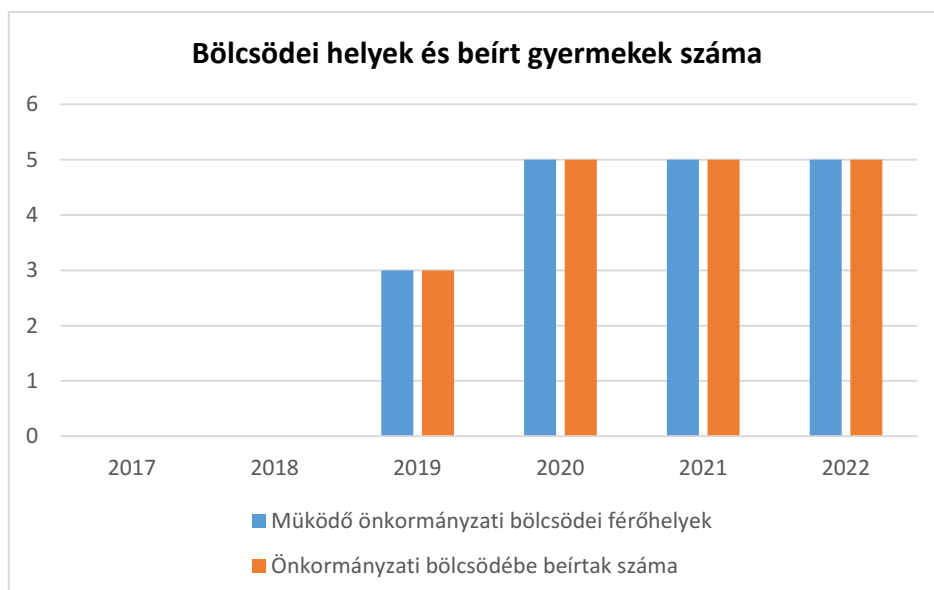
B./ Gyermek és ifjúságvédelmi feladatok:

1.) gyermekjóléti szolgálat

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

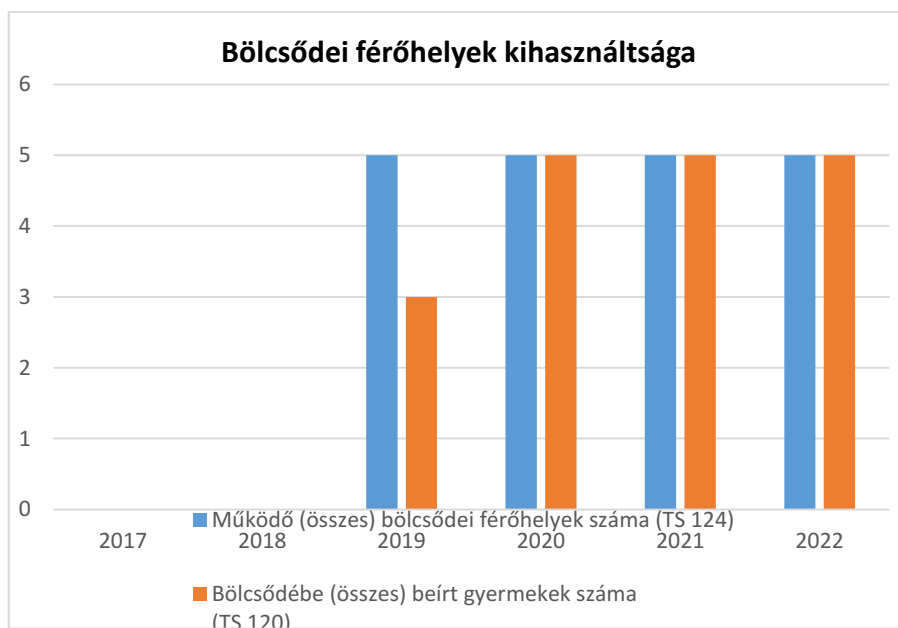
4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	3	3
2020	5	5
2021	5	5
2022	5	5

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	5	3	5	3
2020	0	0	0	0	5	5	5	5
2021	0	0	0	0	5	5	5	5
2022	0	0	0	0	5	5	5	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek jogait védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely elősegíti a gyermek testi és lelki egészségének megőrzését, családban történő nevelkedését, veszélyeztetettségének megelőzését, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetését.

Feladata:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése

- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás, vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése.
- a szociális válsághelyzetben levő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása
- szabadidős programok szervezése
- hivatalos ügyek intézésének segítése

Mesztegyő Község Önkormányzata által nyújtott gyermekvédelmi támogatások:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- Egyéb pénzbeni vagy természetbeni juttatások:
- Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás
- Születési támogatás
- Helyi Általános iskolába való beíratást ösztönző települési támogatás
- Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj támogatás
- Tanévkezdési támogatás

Nálunk a gyermekvédelmi esetek nagyobb része az igazolatlan hiányzásokról szólt a tavalyi évben, és a szülők magatartásbeli, nevelésbeli hiányosságairól.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Helyben, önkormányzati szinten az alábbiak biztosítottak krízishelyzet esetén: szociális alapszolgáltatások , étkeztetés, házi segítségnyújtás biztosítása.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen a labdarugó és a kézilabda egyesület megszűnt. Sport tevékenységre a helyi általános iskolában van lehetőségük a gyermekeknek. Az általános iskolát követően egészségfejlesztési és sport lehetőségre igény lenne, azonban forráshiány miatt nincs lehetőség. Az elavult kondigépek már nem biztonságosak a sportolásra.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés az önkormányzat által fenntartott és üzemeltett konyhán keresztül biztosított. Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekek étkezési lehetősége biztosított.

A szünidei nyári gyermekétkeztetést biztosítjuk jó pár rászorult gyermeknek meleg étel formájában. A szülők még mindig kis számban igénylik ezt az ellátási formát.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Ilyen programok nincsenek.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Ilyen eset nem ismert.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az önkormányzat szem előtt tartja az esélyegyenlőségi célcsoportok, így a gyermekek a valós igényeit és szükségleteit, valamint törekszik arra, hogy a hátrányos helyzetben lévő gyermekek

élethelyzetéből fakadó hátrányait kompenzálja. Fontos számunkra, hogy a gyermekek egyenlő eséllyel jussanak hozzá valamennyi szolgáltatásunkhoz.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk. Az iskoláskor kezdetéig a gyerekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első éve meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában.

A szegényebb családok gyermekei öt éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest. Az elmaradás oka a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönzése a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek okozta terheltség és az otthoni környezet hiányosságai miatt.

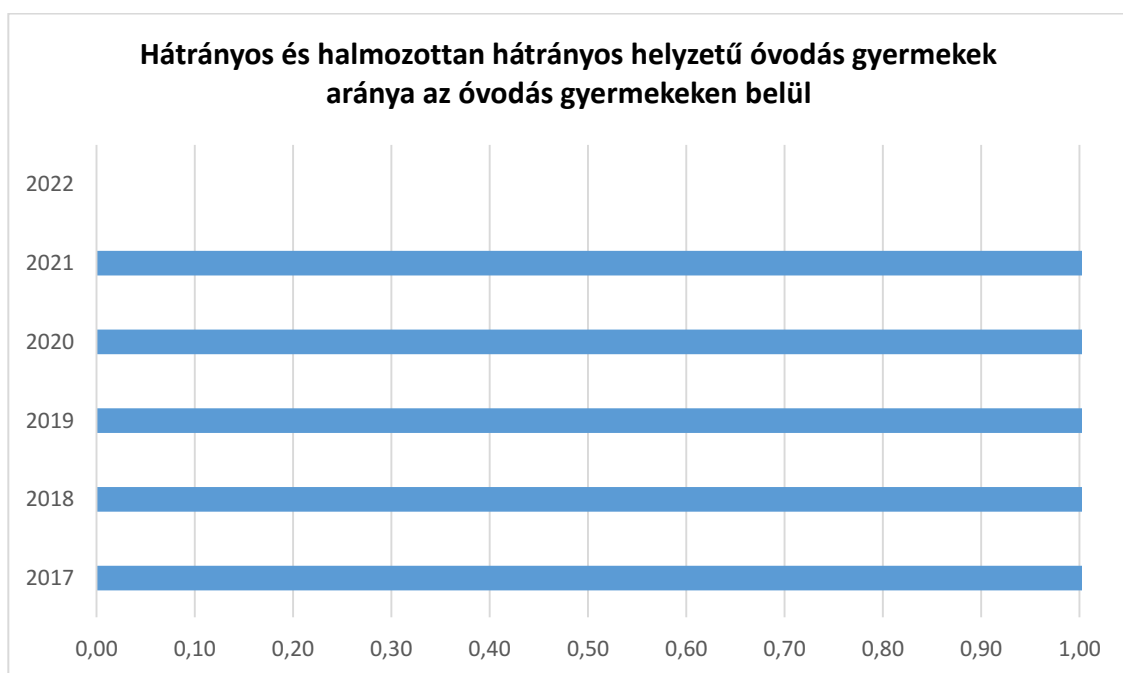
Tudatos óvodai pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek oktatási sikeressége érdekében a Napközi Otthonos Óvoda és a Ladi János Általános Iskola Intézményi Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési tervet dolgozott ki.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	64	24	37,50
2018	59	33	55,93
2019	58	14	24,14
2020	76	18	23,68
2021	81	17	20,99
2022	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

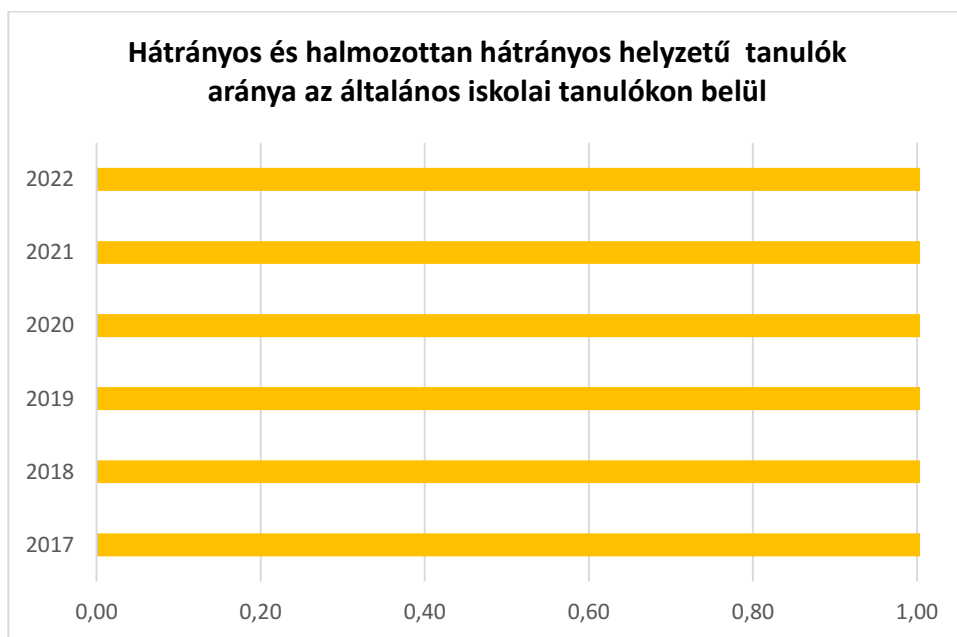

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	71	50	70,42
2018	70	38	54,28
2019	61	14	22,95
2020	59	17	28,81
2021	66	16	24,24
2022	77	8	10,38

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH
Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	32	31
2018	32	37
2019	39	10
2020	37	12
2021	46	13
2022	35	6

Forrás: TelR, KSH Tstar

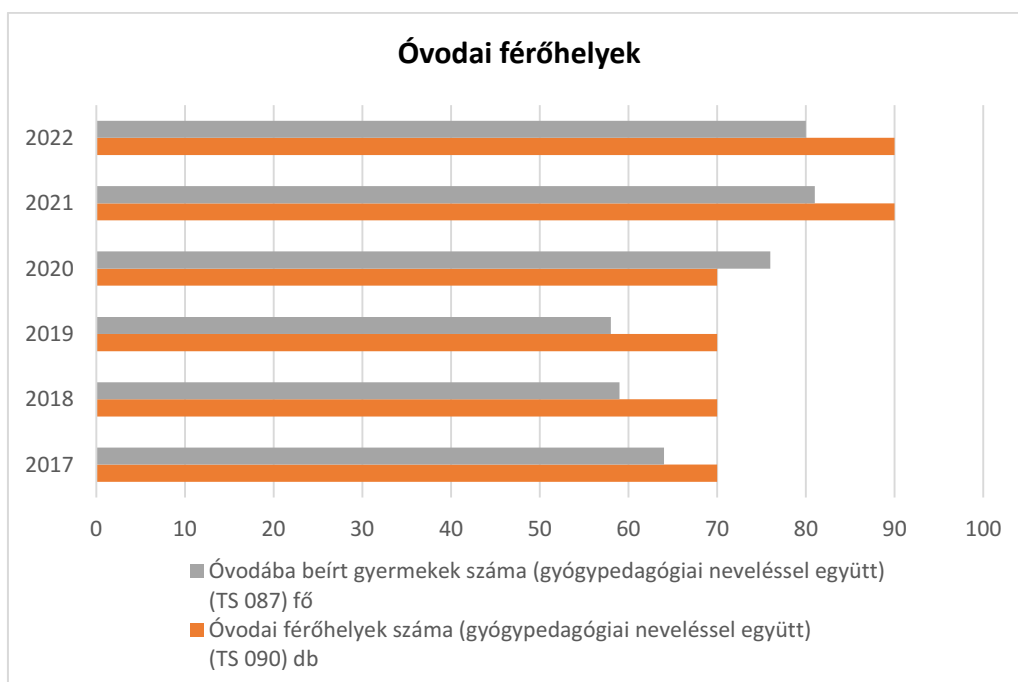
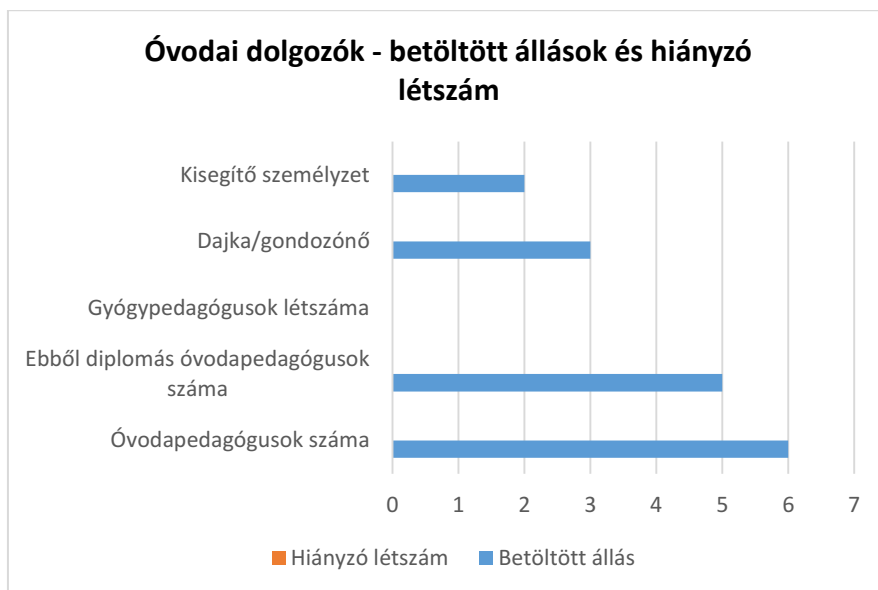
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

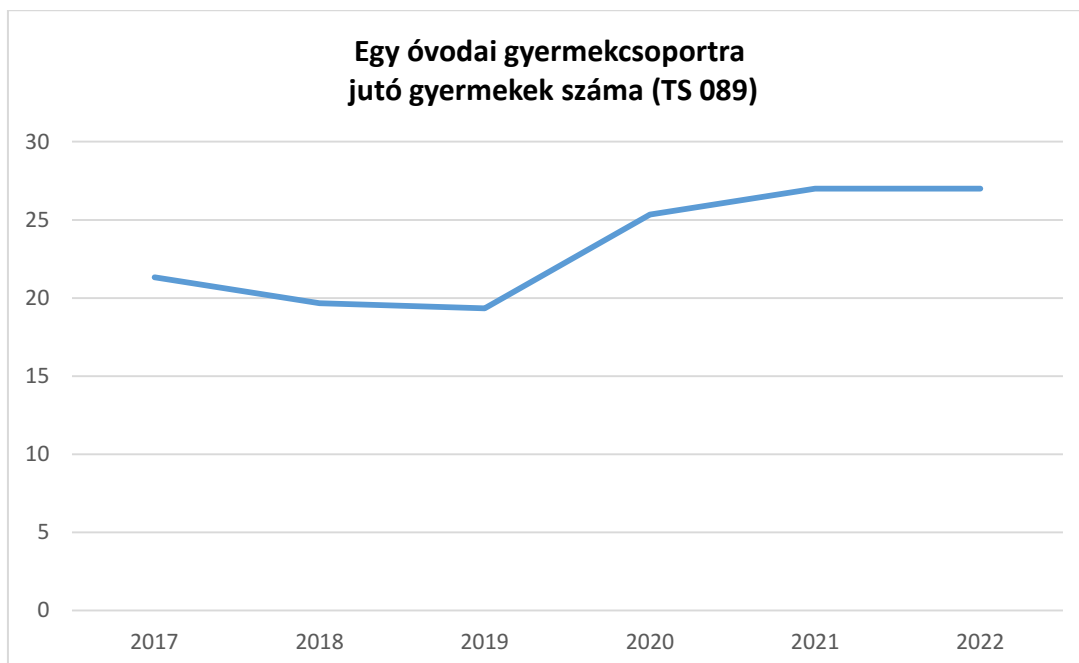
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	3	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	70	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00	17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	14	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoporthatározatok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoporthatározatok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoporthatározatra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	27	3	70	1	64	0	0	21
2018	26	3	70	1	59	0	0	20
2019	21	3	70	1	58	0	0	19
2020	31	3	70	1	76	0	0	25
2021	33	3	90	1	81	0	0	27
2022	29	3	90	1	80	0	0	27

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati
adatgyűjtés

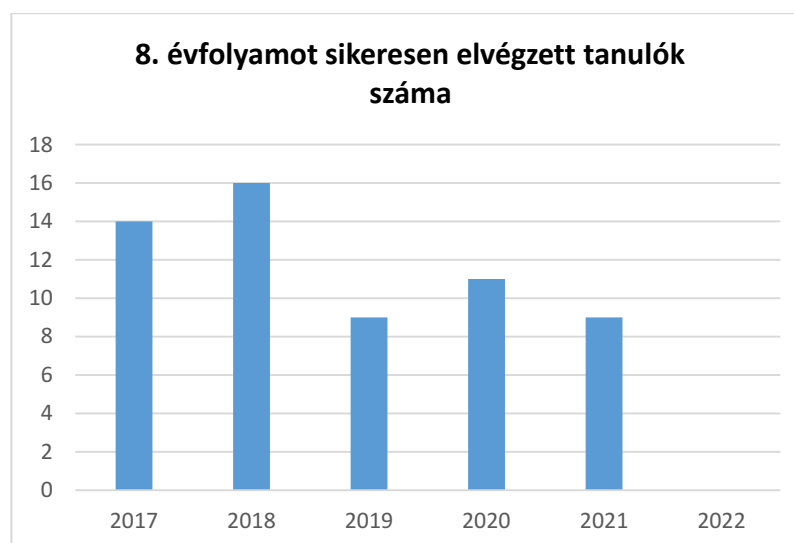
4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	8	1	9,88	31,65
2018	0	8	1	9,00	33,33
2019	0	8	1	8,50	29,41
2020	0	8	1	8,00	25,00
2021	0	8	1	8,75	31,43
2022	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	14
2018	16
2019	9
2020	11
2021	9
2022	0

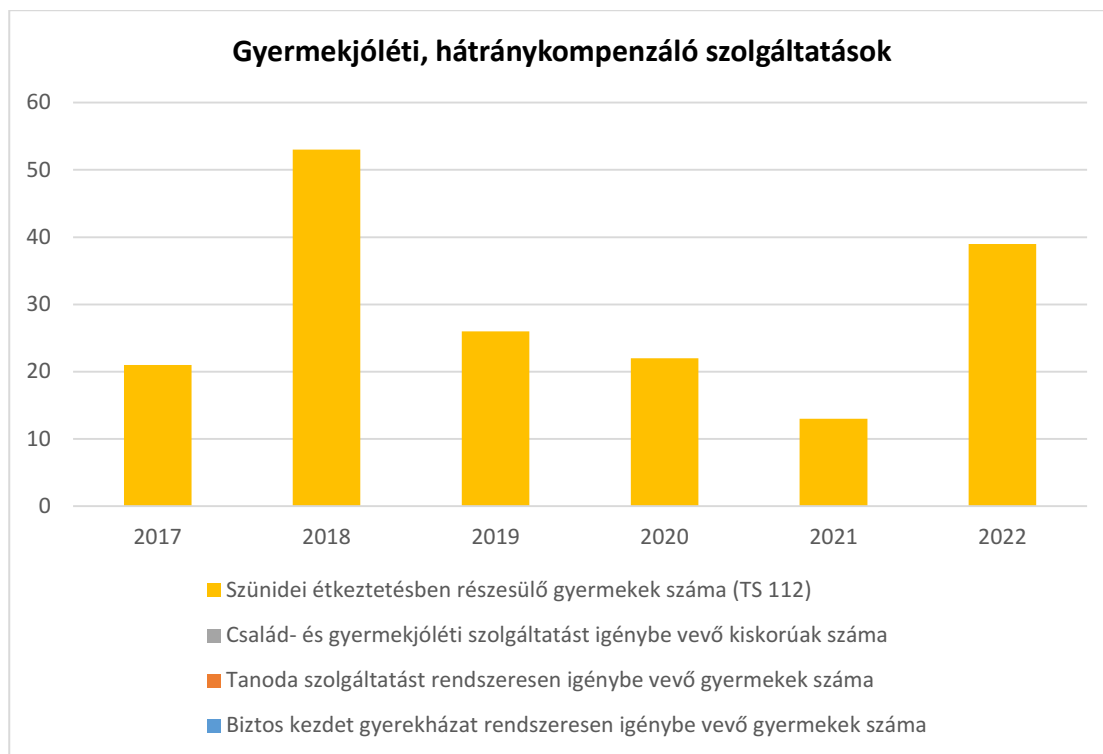
Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	21
2018	n.a.	n.a.	n.a.	53
2019	n.a.	n.a.	n.a.	26
2020	n.a.	n.a.	n.a.	22
2021	n.a.	n.a.	n.a.	13
2022	n.a.	n.a.	n.a.	39

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Helyi sportrendezvények hiánya egészséges életmódra nevelés tekintetében a fiatalság részére. Kevés a szabadidő lehetőség	Pályázatfigyelés, partnerek felkutatása, rendezvények-előadások szervezése fedett konditerem kialakítása, szabadidős tevékenységek működtetése, - sport, mozgás megszerettetése - közlekedési pálya (KRESZ) pálya kiépítése, - sport csarnok felújítása, sportfejlesztések
A korai iskola elhagyás megelőzése, valamint a helyi gyermekek itt tartása a helyi általános iskolába, az okok felmérése	felmérés közvélemény kutatás alapján, ebből a konzekvenciák levonása,
Rossz családi minta	pedagógusok és szülők közötti kapcsolat erősítése,
Jelzőrendszer erősítése	a helyi általános iskola népszerűsítése, több közösségi program bevallásával,
Nyári szünet idején nem biztosított a rendszeres melegétélhez jutás és a nyári gyermekfelügyelet	a falu közösségi programjaiban való aktívabb részvétel,
Nem minden HH/HHH 3 éves gyermek részesül óvodai ellátásba, holott a férőhely biztosított	szülői kompetenciák fejlesztése (Biztos kezek program)

HH, HHH-s gyerekek továbbtanulási lehetőségeinek szélesítése	Szakközi megbeszélés, esetkonferencia és esetsmegbeszélés keretén belül a tagok aktivizálása, új tagok bevonása.
Egészséges táplálkozás hiánya	- nyári gyermekétkeztetés megszervezése,
Magatartási, beilleszkedési problémák.	- nyári napközi megszervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

A Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,

A Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

A Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A nők és férfiak egyenjogúak, egyenlő jogok illetik meg őket minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében, egyenlő bánásmód illeti meg őket a munkavállalás, szakképzés, előmeneteli lehetőségek, valamint a munkafeltételek terén, a szociális biztonság területén.

A munkaviszonnyal, a munka díjazásával kapcsolatban érvényesülnie kell az egyenlő bánásmódnak. A nők tekintetében figyelemmel kell lenni a védett tulajdonságokra: nem, családi állapot, anyaság, és terhesség tekintetében.

A nők teszik ki a népesség felét, és sajátos problémáik alapvető társadalmi kérdéseket érintenek. A nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt helye úgy jellemezhető, hogy minél lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában, annál több nőt találunk az alacsonyabb keresetet jelentő és alacsonyabb presztízsű állások betöltői között, a vertikális szegregáció erősödésére utal a női vezetők rendkívül alacsony aránya. A nők és a férfiak munkaerő- piaci esélyegyenlőségének alapvető feltételei közé tartoznak a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolását lehetővé tevő családtámogatási ellátások, az elérhető és megfelelő minőségű gyermekgondozási, illetve a gondozásra szoruló családtag ellátását segítő szolgáltatások, valamint a családi kötelezettségeket rugalmasan figyelembe vevő munkaszervezetek és foglalkoztatási formák elterjesztése.

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének. Az Önkormányzat dolgozóinak 95%-át női munkavállalók teszik ki. Bérézésükben nincs különbség téve a férfi munkavállaló bére között.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

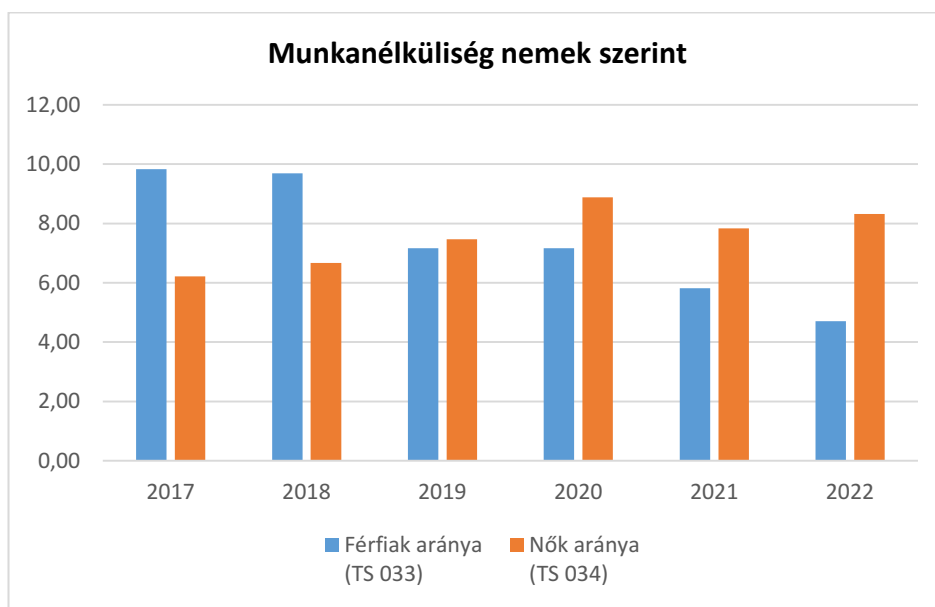
Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

- A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

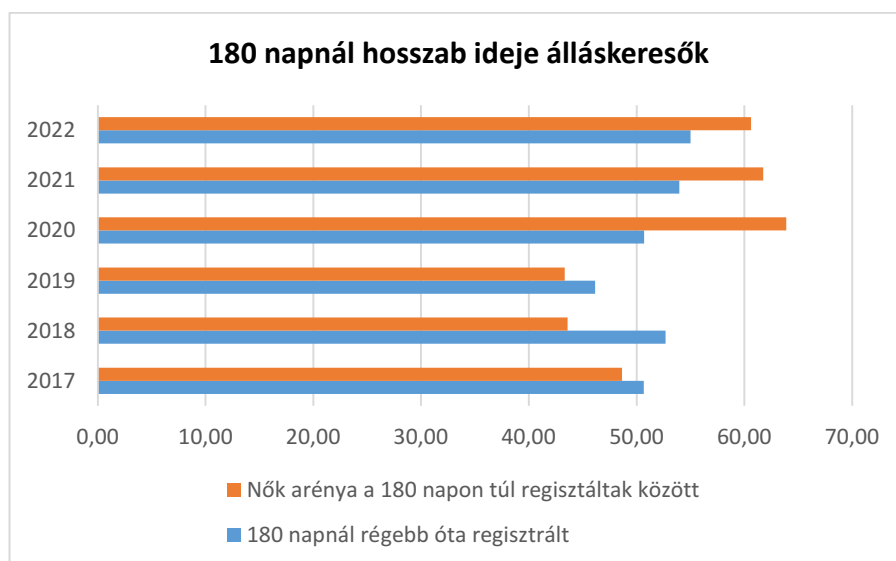
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	9,83	6,22	8,03%
2018	9,69	6,67	8,18%
2019	7,16	7,47	7,32%
2020	7,17	8,88	8,03%
2021	5,82	7,83	6,83%
2022	4,7	8,32	6,51%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

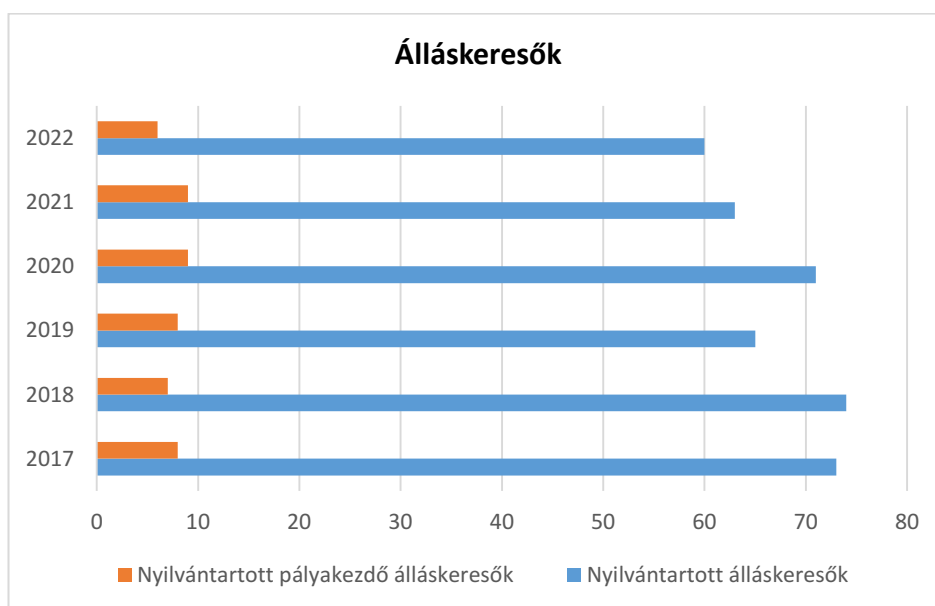
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	50,68	48,65
2018	52,7	43,59
2019	46,15	43,33
2020	50,7	63,89
2021	53,97	61,76
2022	55	60,61

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	73	8
2018	74	7
2019	65	8
2020	71	9
2021	63	9
2022	60	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen a 2017-es évet követően emelkedett a munkanélküli nők aránya.

A településen a felnőttképzés és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások nincsenek. Jellemzően a Járási Hivatal Munkaügyi Központja által szervezett képzéseken vesznek részt.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei kisebbek, mint a férfiaké. Ez a fizikai adottságok, és ezen esetekben inkább a kétkézi munkalehetőségek miatt van így. Hangsúlyt kell fektetni az alacsony iskolai, vagy képzettséggel nem rendelkező nők képzésére és foglalkoztatására, a munkaerő-piac igényeinek megfelelően, helyi sajátosságoknak megfelelően. Erre tekintettel az önkormányzat a közfoglalkoztatásban megjelenő szakképzettséggel

nem rendelkező nők képesítésére hangsúlyt fektet, úgy hogy, amennyiben arra lehetőség van, és a foglalkoztatott is partner benne, bevonja őket a Munkaügyi Központ által indított valamelyik, hasznosítható képzésbe.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

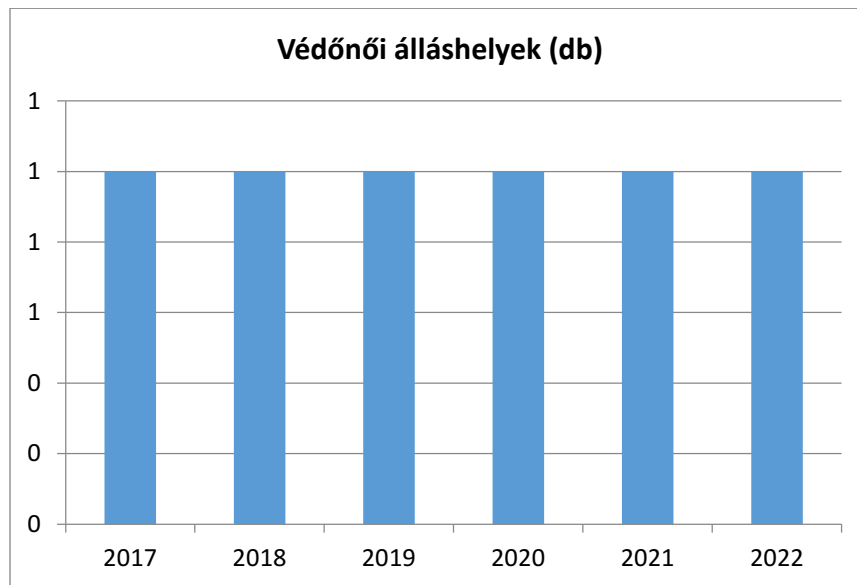
Akár elismerjük, akár nem, az országos tendencia, hogy a nők hátrányos helyzetbe kerülnek elhelyezkedésük tekintetében. Van-e gyermeke, ha van, betegeskedhet, ha nincs, mikor szeretne? Ezek természetesen nem mindig kerülnek kimondásra, de mondjuk meg őszintén, több jelentkező esetén nagymértékben befolyásolja a munkaerő kiválasztását. Vannak olyan szakmák, ahol a nők kerülnek többségbe, bár ez nagyban függ attól, hogy már a képzésekre is javarészt nők jelentkeznek. Gondolok itt az óvónőkre, pedagógusokra, közsférában dolgozókra. Az országos felmérések is azt mutatják, hogy a nők gyakran hátrányos helyzetbe kerülnek az elhelyezkedés tekintetében. Felvételük során mérlegelik családi állapotukat, gyermekeik életkorát, gyermekvállalási szándékukat. Bérkülönbségekre vonatkozóan hiteles adataink nincsenek. A nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos eljárásra adatot a vizsgált időszakra nem találtunk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások körében Mesztegnőn nem túl széles a kínálat. A bölcsődei ellátás 2018. októberétől megoldott, az óvodai férőhely teljes kihasználtsággal működik, nyitva tartásával, ügyeletbiztosítással igyekszik megfelelni a szülők igényének. A helyben foglalkoztatott nők a munkahelyek jellegéből adódóan korlátozottan tudják igénybe venni a rugalmas munkaidő beosztást, távmunkát, mely a nők családban betöltött szerepének gyakorlását támogatná. A hivatalban folyamatos ügyfélfogadás biztosítja az akadálymentes ügyintézkést.

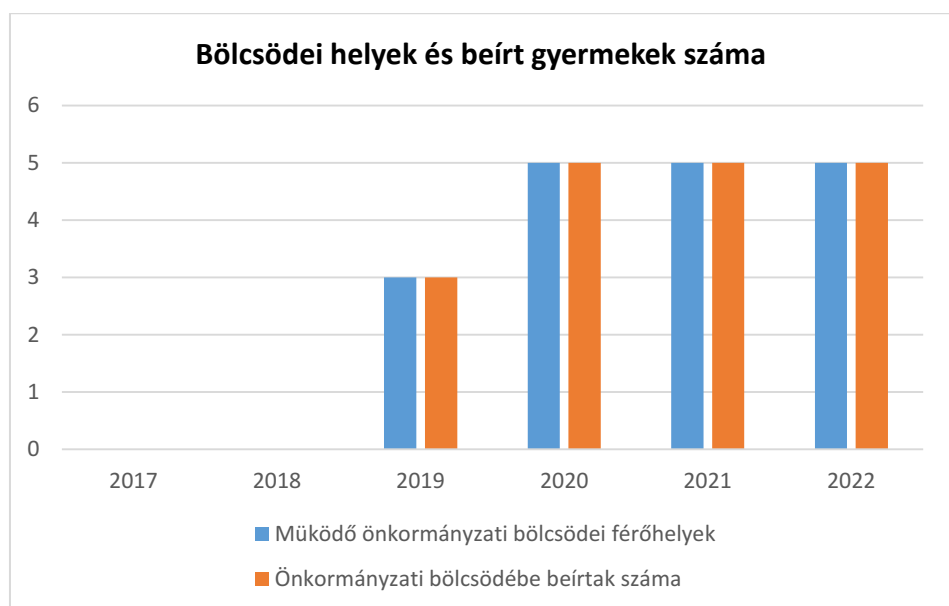
5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	1	50	50
2018	1	52	52
2019	1	58	58
2020	1	72	72
2021	1	71	71
2022	1	69	69

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

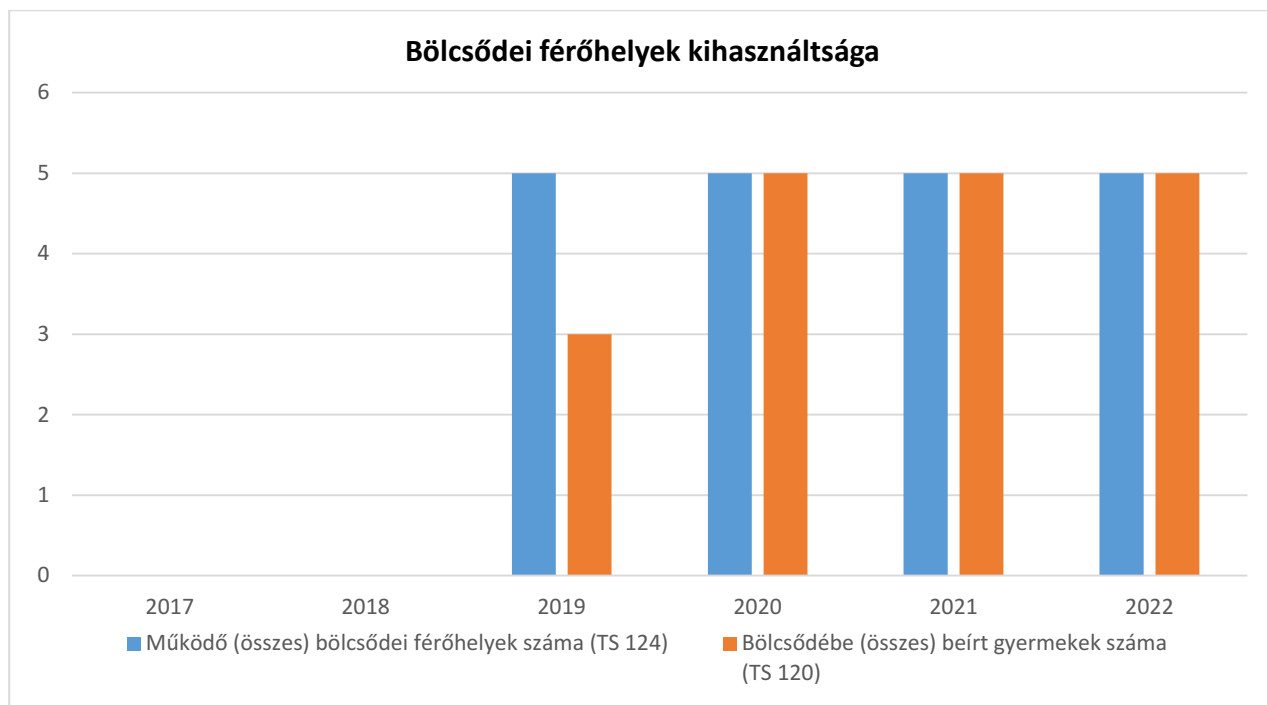
5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	3	3
2020	5	5
2021	5	5
2022	5	5

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	5	3	5	3
2020	0	0	0	0	5	5	5	5
2021	0	0	0	0	5	5	5	5
2022	0	0	0	0	5	5	5	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A fiatalok egyre későbbi életkorban vállalnak gyermeket, melynek oka a felsőfokú tanulmányok folytatása, a karrierépítés vagy ennek ellentéte, a munkanélküliség. Az első gyermek születését, gyakran nem követi további gyermekek születése. Hiányoznak a családbarát munkahelyek és a létbiztonság. A gyermekintézmények (bölcsődé, óvoda) a szülők rendelkezésére áll.

Egy felmérés szerint, a munkaerő piac és családtámogatási rendszer, a gyermekvállalási szándékok realizálását társadalmi rétegenként és családtípusonként szelektíven befolyásolja. Az alacsony jövedelmű, vagy tartósan munkanélküli nők az átlagnál nagyobb arányban megvalósítják gyermekvállalási terveiket. Megélhetésüket a gyermekek után járó családtámogatási ellátásokban látják biztosítottnak. (Némely esetben az ilyen nagyszámú családok, már nem képesek a gyermekeket a megfelelő körülmények között nevelni, ezért sok esetben a gyermek családból való kiemelésére kerül sor. Sajnos ez sem visszatartó erő számukra a gyermekvállalásra, hiszen bennük látják a bevételi forrást.)

A közepes beosztásban lévő nők gyermekvállalási kedve azonban a támogatási rendszer és a munkaerő-piaci folyamatok együttes hatásának következtében a legalacsonyabb, míg a magas jövedelműeknél a hatás differenciáltan jelentkezik. Körükben, nő a gyermektelenek és a többgyermekesek aránya, miközben csökken az egy gyermeket vállalóké.

A háztartási munkamegosztás gyakorlatát tekintve megállapítható, hogy bár a nők leterheltsége a férfiakéval sok esetben megegyező, azonban az otthoni feladatok túlnyomó többsége a nőkre hárul. A magyar társadalom erőteljesen tradicionális beállítottságával magyarázható a magyar nők nagyarányú otthoni leterheltsége a férfiak csekély szerepvállalása mellett. A fiataloknál már kedvező változás tapasztalható a háztartási munkák, valamint a gyermeknevelés megosztásában.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak napjaink egyik legtöbbet tárgyalt és legtöbbet hárított kérdése közé tartozik. Az ellene való fellépést nehezíti, hogy nehezen bizonyítható, a bántalmazott nő sok esetben nem mer vallomást tenni, vagy visszavonja feljelentését.

A hatóságok már csak a tettelegesség vagy bűncselekmény bekövetkeztekor lépnek fel, hiányzik a jogi szabályozás. A családon belüli erőszak megelőzése jóval hatékonyabb lenne, mint a már bekövetkezett bűncselekmény szankcionálása, annál is inkább, mert a megelőzéshez már ma is rendelkezésre állnak a szükséges egészségügyi, oktatási és szociálpolitikai eszközök.

Az áldozat vonatkozásában az erőszaknak nemcsak rövid távú, de egész további életüket befolyásoló, hosszú távú hatásaival is számolni kell. A következmények nemcsak a bántalmazott személyt, de az egész családot érintheti.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Önkormányzatnak a területén anyaothton nincs. Legközelebb, 50 km-es körzeten belül, Kaposváron található. Az elmúlt években egy esetben került sor beavatkozásra és anyaothtoni elhelyezésre. Sajnos nem eredményesen, mivel a bántalmazott nő ismételtén visszatért bántalmazó férjéhez, akire azóta vélhetően nem mer vallomást tenni. A kapcsolattartás azóta is folyamatos vele, az esetleges beavatkozás érdekében.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2017	4	2
2018	4	2
2019	4	3
2020	4	3
2021	4	3
2022	4	3

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A képviselő-testület 40%-a, az intézményvezetők 100%-a, az intézményekben dolgozók 99 %-a nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas munkanélküliség	munkáltatók felkutatása, átképzés,
ismerethiány hova lehet fordulni jogorvoslatért, segítségért	Felvilágosítás, előadások szervezése,
Hiányos adatbázisok	Nők esélyegyenlőségét támogató adatbázis létrehozása
Háztartási, gyermeknevelési, életvezetési ismeretterjesztés	Előadások, oktatások szervezése az iskola, óvoda és alapítványok, egyesületek bevonásával,
Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése, játszóterek, zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.
Eltitkolt családon belüli erőszak	Családon belüli erőszak esetén az elérhető segítség elérhetőségeinek közzététele
Gyermekfelügyelet hiánya tanítási szünetben.	Gyermekfelügyelet megszervezése tanítási szünetben.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Tény, hogy soha nem volt annyi idős ember a világon, mint napjainkban. Tény az is, hogy a korcsoporton belül is nő az arányuk. A társadalmak elöregedése globális problémává lett, különösen a fejlett ipari térségekben, országokban, így az Európai Unióban és Magyarországon is.

Az idősödéssel párhuzamosan csökken a fiatal korosztályok aránya, az öregedési index egyre kedvezőtlenebbé válik. A megváltozott helyzet kezelésére ismert nemzetközi szervezetek új időspolitikai célokat, deklarációkat fogalmaztak meg, amelyeket figyelembe vettek a magyar idősügyi koncepció megalkotói is.

Paradigmaváltás történt az időspolitikában. A korábbi deficitmodellt – amely főleg a veszteségekre összpontosított (egészség- és teljesítményromlás) – felváltotta a fejlődésmodell. Ebben az új modellben előtérbe kerül:

- meglévő képességek megőrzése és fejlesztése
- a széles körű aktivitás
- az eddig nem használt képességek előhívása és
- az új kihívásokra való reagálás képességének kialakítása.

A modell a passzivitás helyett az idős emberek aktivizálását célozza meg. A törekvések arra irányulnak, hogy az idősök (újra) bevonhatóak legyenek a társadalomba. Fontossá válik a felnőttoktatás, az egész életen át tartó tanulás (life long learning), és a generációk közötti kapcsolatok javítása. A fejlett társadalmakban – részben a várható élettartam növekedésének hatására – új értelmet nyert az időssé válás folyamata, és maga az időskor fogalma.

Ma Magyarországon – egyelőre – az idősök inkább diszkrimináció áldozatait, s nem értékes, integrált, értékteremtő részei társadalmunknak. Országos, és helyi szinten is megoldandó feladattal állunk szemben. Kiemelten fontos cél kell legyen, hogy a településen élő idős emberek megőrizhessék emberi méltóságukat, önállóságukat és autonómiájukat.²⁴¹

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A lakosság 20%-a, legstabilabb jövedelemmel rendelkező réteg. Számarányuk minimálisan csökkent az elmúlt 5 évben. A nyugdíjban részesülők közül jóval több a nő, mint a férfi.

Az időskori demográfiai folyamat jellemzői:

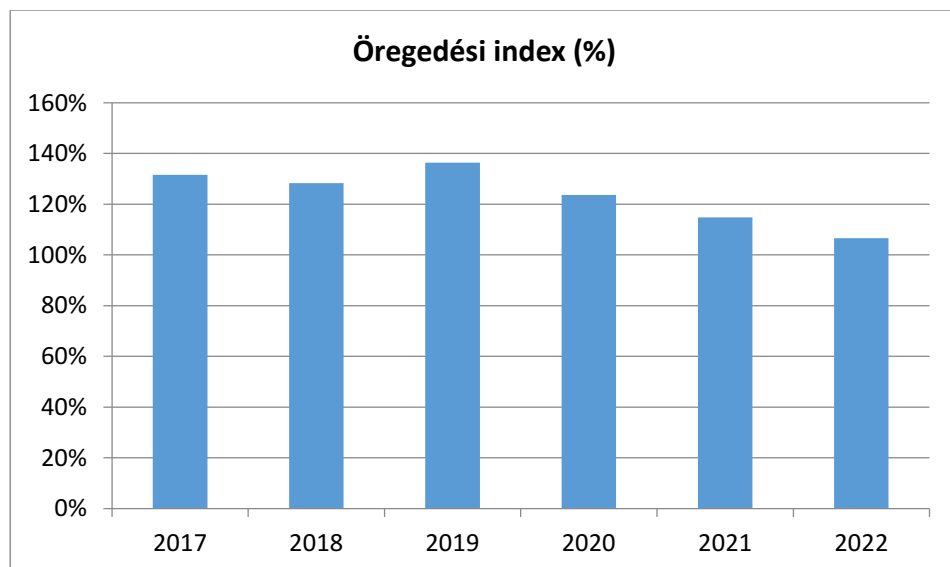
- növekszik az idősek aránya országosan és fővárosban is,
- az átlagéletkor várhatóan növekszik,
- nők élettartama lényegesen hosszabb.

Községünkben a demográfiai mutatók szerint a 65 év felettiak száma 2021. évben 241 fő, ez az állandó népesség 17 %-át teszi ki. A nők arány magasabb a férfiakénál.

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva, fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	225	171	131,58%
2018	222	173	128,32%
2019	240	176	136,36%
2020	246	199	123,62%
2021	241	210	114,76%
2022	242	227	106,61%

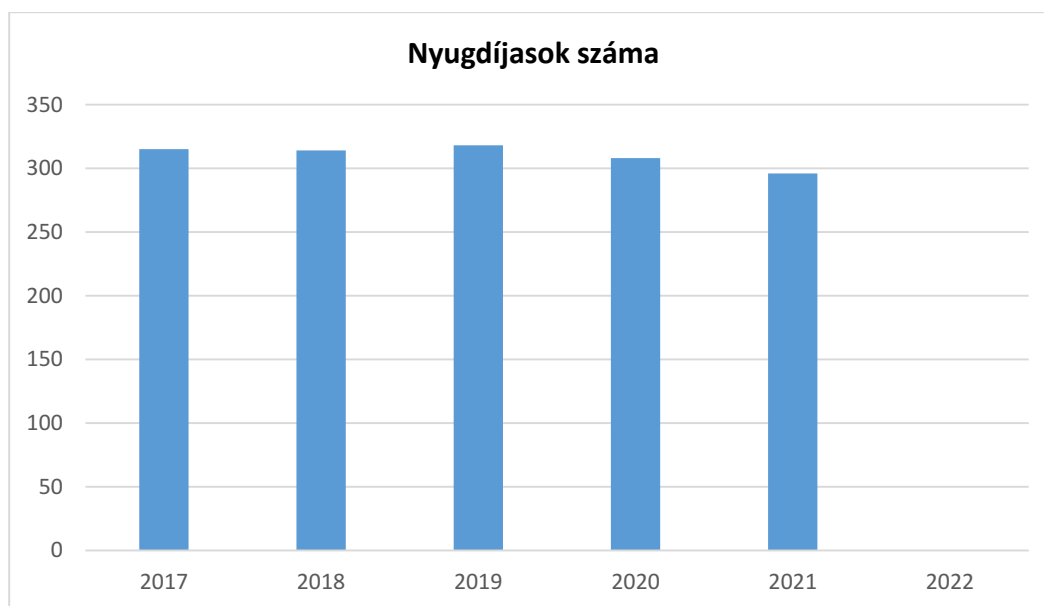
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

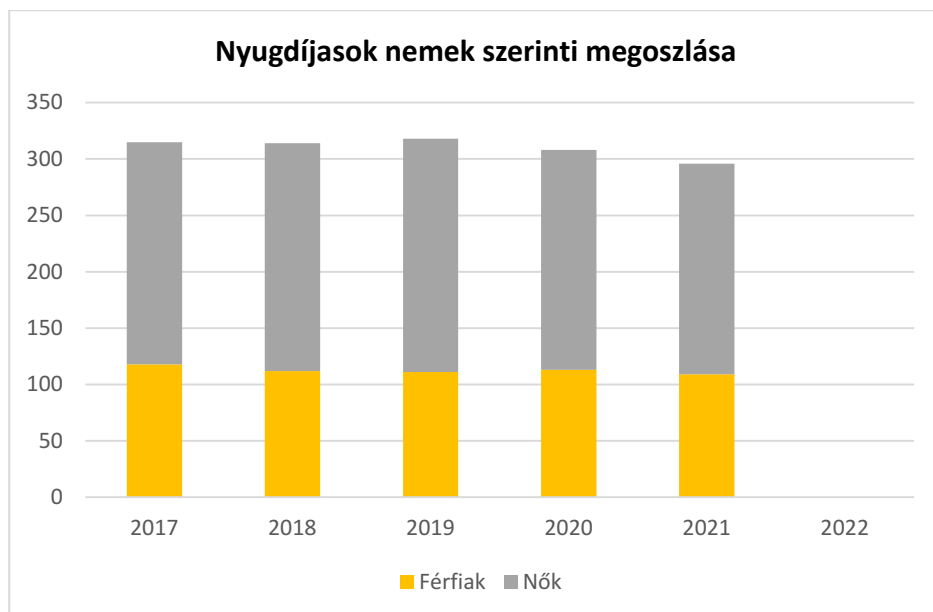

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	118	197	315
2018	112	202	314
2019	111	207	318
2020	113	195	308
2021	109	187	296
2022	0	0	0

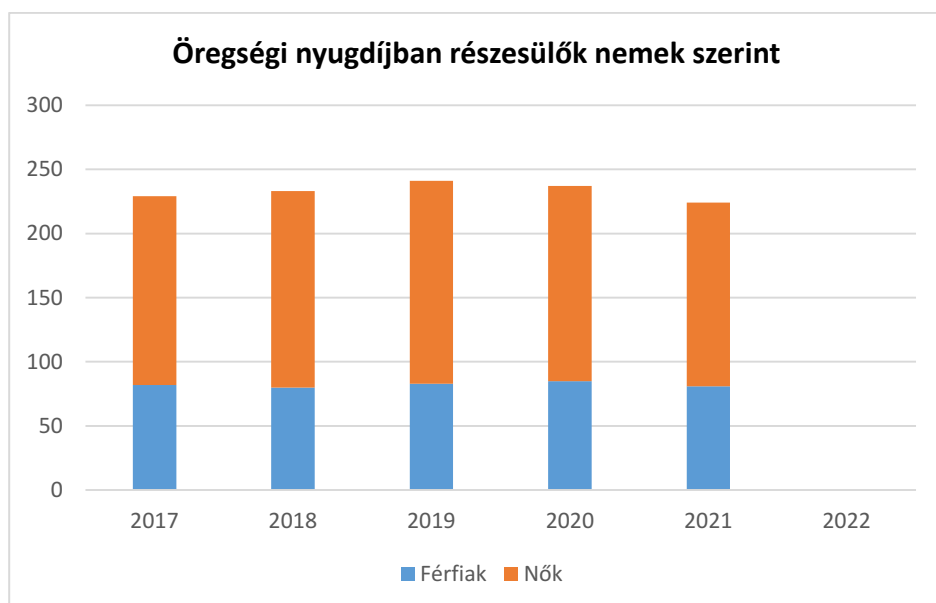
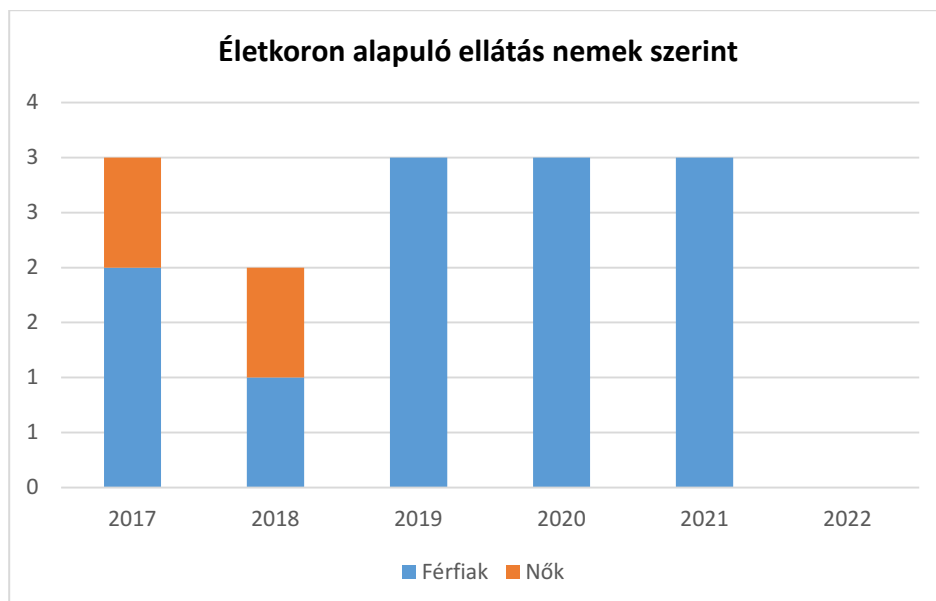
Forrás: TeIR, KSH Tstar

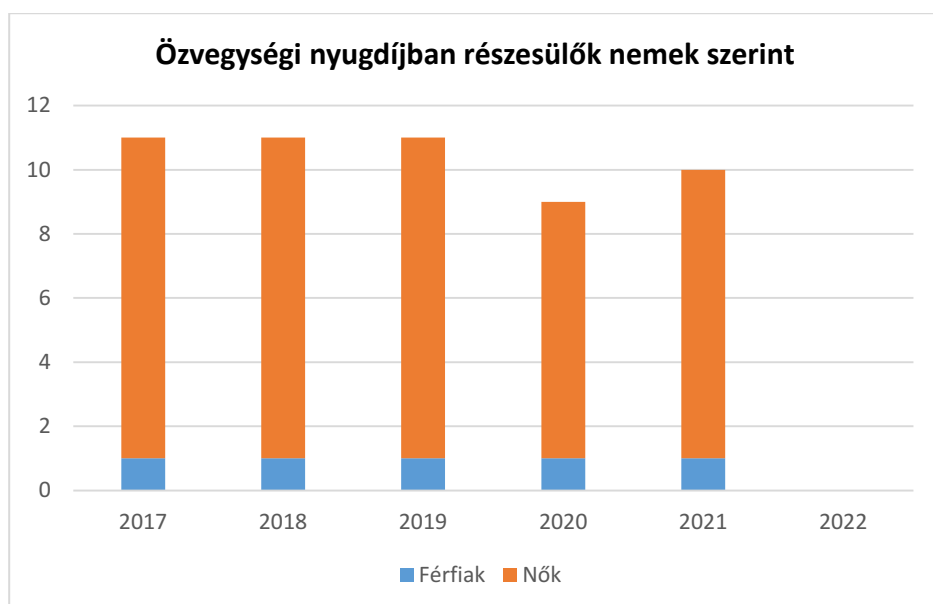

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	2	1	82	147	1	10	4
2018	1	1	80	153	1	10	5
2019	3	0	83	158	1	10	4
2020	3	0	85	152	1	8	3
2021	3	0	81	143	1	9	2
2022	0	0	0	0	0	0	2

Forrás: TelR,
KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az időskorúak foglalkoztatottsága Magyarországon nem jellemző, 60 év felett számuk rohamosan csökken. Az idősek munkaerő-piaci részvételét növelni kellene ahhoz, hogy a nyugdíjak finanszírozhatók legyenek. Egyebek mellett ezt a célt szolgálja a 65 éves nyugdíjkorhatár bevezetése, viszont ez ellen hat a közszférában a 62 év feletti nyugdíjaztatása, valamint a munkahelyek hiánya. Bizonyos engedmények/felmentések (bírák, orvosok, egyetemi tanárok) a jogszabály módosítását követően adhatók. A nők esetében bevezetett, 40 éves munkaviszony után igénybe vehető nyugellátást, a nők 90 %-a igénybe vette/veszi.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	73	74	65	71	63	60
41-45 év (TS 042)	Fő	6	8	5	7	8	3
	%	8,22%	10,81%	7,69%	9,86%	12,70%	5,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	11	7	10	8	8	3
	%	15,07%	9,46%	15,38%	11,27%	12,70%	5,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	4	8	8	9	10	10
	%	5,48%	10,81%	12,31%	12,68%	15,87%	16,67%
56-60 év (TS 045)	Fő	6	10	3	5	5	7
	%	8,22%	13,51%	4,62%	7,04%	7,94%	11,67%
	Fő	9	11	10	12	11	13

61 éves, vagy afeletti (TS 046)	%	12,33%	14,86%	15,38%	16,90%	17,46%	21,67%
---	---	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen Hagyományörző Nyugdíjas Klub, valamint Idősök Klubja működik. Többször szerveznek kirándulásokat, programokat. Énekkaruk rendszeresen fellép a település rendezvényein és a környező településektől is kapnak felkérést. Az Önkormányzat az Idősök hónapja alkalmából minden évben megrendezi ünnepségét, melyen a legidősebbek köszöntése mellett vendégül lát minden idős embert.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A legtöbb vállalkozásnál kevéssé, vagy egyáltalán nem aknázzák ki az idősebb munkaerő tudásátadással kapcsolatos hasznosságát. Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetik vissza a munkaadók, amely problémák költségessé teszik az idősödő munkavállalók alkalmazását. Ugyanakkor a munkaadók keveset tesznek az idősödő munkavállalók képzettségi szintjének és egészségügyi állapotának javítása érdekében.

A hátrányos megkülönböztetés, az egyenlőbánásmód követelményének megsértése nem fordult elő.

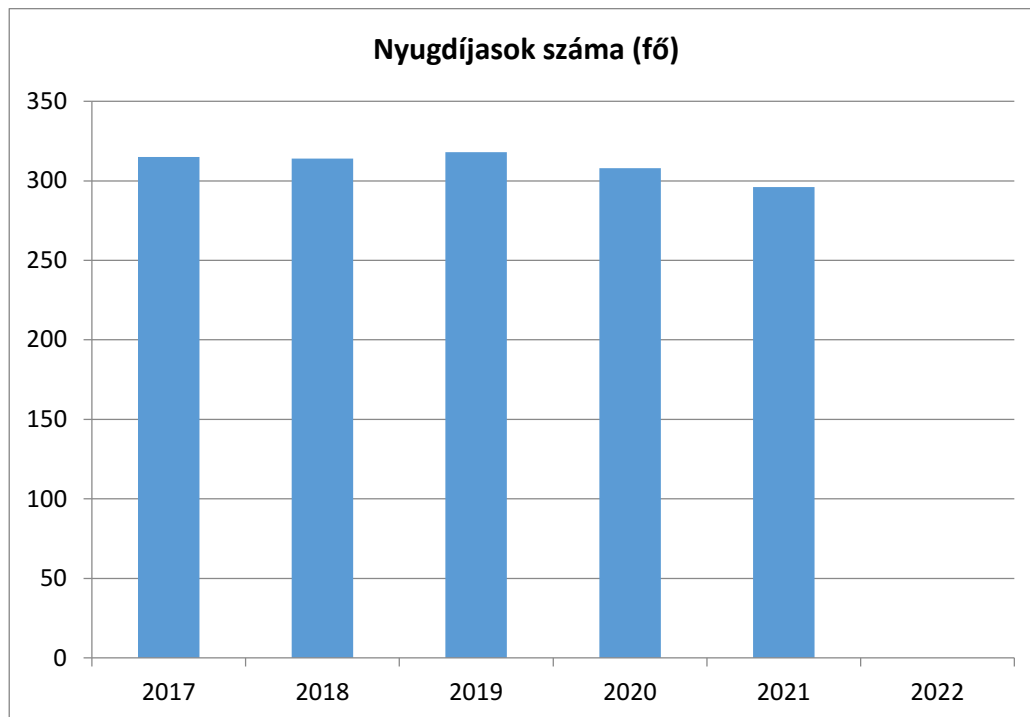
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az egészségügyi, szociális és egyéb alapszolgáltatások a község minden állampolgára részére biztosítottak, egy része az időskorúak részére működik (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás). Az idősellátásban civil szervezet községünkben nem működik, és szakosított ellátás sem biztosított, ez csak megyén belül adott, ha szükség van rá.

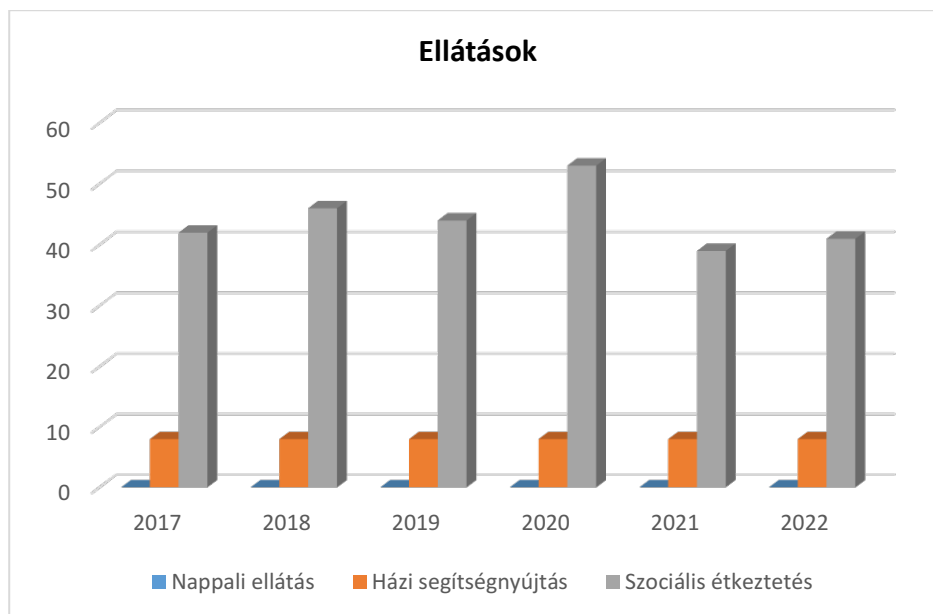
6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	118	197	315
2018	112	202	314
2019	111	207	318
2020	113	195	308
2021	109	187	296
2022	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	225	0	8	42
2018	222	0	8	46
2019	240	0	8	44
2020	246	0	8	53
2021	241	0	8	39
2022	242	0	8	41

Forrás: TelR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A Művelődési Ház, Faluház és a település rendezvényei nyitottak mindenki számára.

b) idősek informatikai jártassága;

A település időseire nem jellemző az informatikai jártasság, de néhányan már részt vettek a kifejezetten ennek a korosztálynak szervezett oktatásokon. Aki viszont megkóstolta az internet lehetőségének az ízét, az tudomásunk szerint rendszeresen használja kapcsolattartásra. Ezek a bátrabb és nyitottabb nyugdíjasok, az egymás közötti beszélgetésekkel felkelthetik az érdeklődést másokban is, így további programokkal nagyobb érdeklődésre tarthatnak számot.

d) a generációk közötti programok.

Településünk programjai nincsenek kifejezetten egy célcsoportra, korcsoportra kiélezve. Minden korú érdeklődő részére biztosított. A fiatalabb generáció épp olyan szívesen vesz részt az idősek részére meghirdetett idősebb bálján, mint az idősebb generáció a nyári táborzásó programokon.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Művelődési Ház és a Könyvtárban belül az Internetes terem időskorúak számítógépes tudásának bővítésére és internetkezelésre nyílik lehetőség. Rendezvények helyben adottak: klubdélután, bál stb.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Kiemelt figyelem az egyedül élőkre. Prevenációs tevékenység.
idők érdektelensége	Vének tanácsának létrehozása és bevonása a közéletbe, rendezvények iránti érdeklődésük felkeltése, közéleti aktivitásuk szorgalmazása
Az egészségi állapot miatt romló életminőség az időskorban	Tájékoztató előadások, szűrővizsgálatok szervezése.
elmagányosodás	Közösségépítő programok
Számítástechnikai képzések, internet használat	Képzések, programok szervezése. Igény bővítése, érdeklődés felélénkítése.
A gyermekek magukra hagyják szüleiket	Generációs programok szervezése, családi programok szervezése, óvoda, Iskola bevonásával (érzékenyítés)
idők áldozattá válása	idők tájékoztatása, érdekvédelmi egyesületek, jelző rendszer hatékony működtetése, egymás iránti közönyösség oldása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

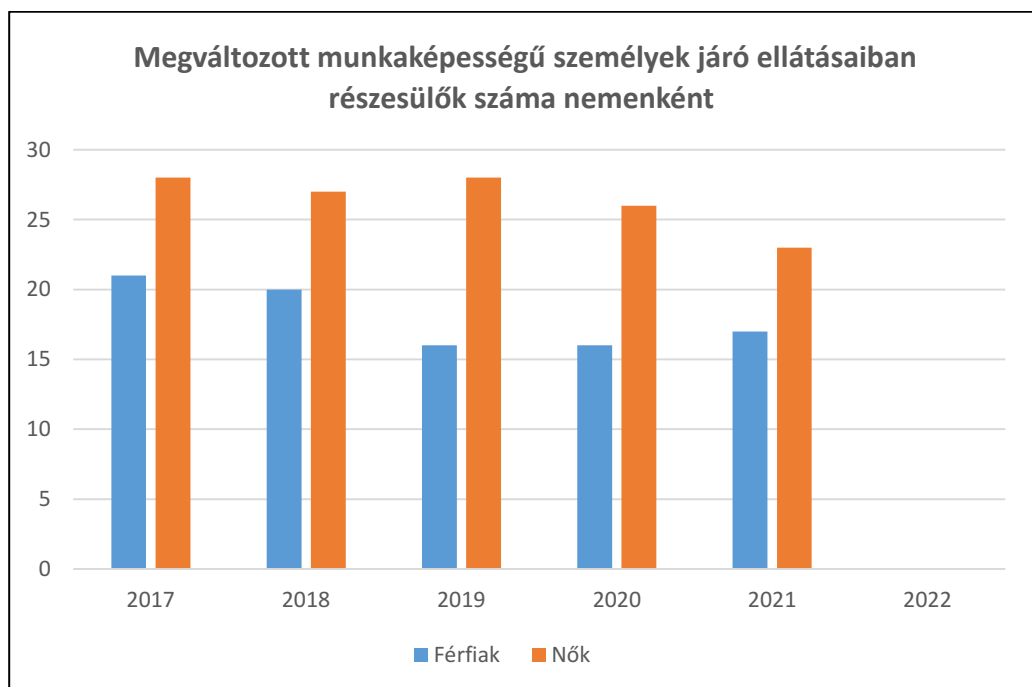
Fogyatékos személy: aki érzékszervi, így különösen látásszervi, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során (lásd A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. §-át). A fogyatékkal élők munkaerőpiacon való megjelenésének előmozdítása érdekében szükséges a fogyatékkal élők számára az akadálymentes környezet kialakítása, továbbá a közlekedési nehézségek miatt a távmunka lehetőségének biztosítása. A szociális ellátások területén a fogyatékossgal élő személyek esetében a saját lakókörnyezetben történő segítségnyújtás kap prioritást.

A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérültek a legnagyobb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés.

Mesztegyő településen a fogyatékkal élők pontos száma nem ismert, azokról van csak nyilvántartás, akik az Önkormányzattól bármilyen ellátást kapnak.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	21	28	49
2018	20	27	47
2019	16	28	44
2020	16	26	42
2021	17	23	40
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

- a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma a KSH adatbázisban szereplő adatok alapján személyek az elmúlt öt évben csak kis mértékben ingadozott

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A településen a megváltozott munkaképességűek, illetve fogyatékkal élők részére foglalkoztatási lehetőség nincs. Közfoglalkoztatás sem ad lehetőséget ezen emberek számára a foglalkoztatásra.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Mivel településünkön a megváltozott munkaképességűek számára nincs munkalehetőség, így erről nincs tapasztalatunk.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A 2012-2013. évben bekövetkezett jogszabályi változások miatt csökkent e személyek ellátása. Szigorodtak a közlekedési kedvezmények, a gépjármű adókedvezmények és a munkaképesség csökkenésének megállapítására vonatkozó rendelkezések is. A fenti szigorítások miatt nem lehet hagyatkozni a rendelkezésre álló nyilvántartásokra, hisz azok már nem a valós helyzetet mutatják. Csökkent a nyilvántartott létszám, ugyanakkor az egészségügyi állapot nem javult.

A lehetséges kedvezmények, ellátások igénylése nemcsak az önkormányzathoz kötődnek. Így az adatgyűjtés korlátozott. Vannak olyan természetbeni ellátások, melyek nem a fogyatékhoz, hanem az alacsony jövedelemhez kötöttek.

A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeli ellátást és kedvezményeket az önkormányzat nem nyújt. Az egészségi állapotuk miatt magas gyógyszerköltséget viselő és kevés jövedelemmel rendelkezők alanyi közgyógyellátásban nem részesülő személyek részére gyógyszerköltség viselését elősegítő települési támogatás nyújt az önkormányzat kérelem alapján. A szociális gondozónő és az orvosi asszisztens segítségével próbáljuk feltérképezni azon személyeket akik még jogosultak lehetnének, viszont kérelmet nem nyújtottak be valami oknál fogva.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az alap egészségügyi ellátás helyi szinten elérhető. A prevenció és szakellátás a megyeszékhelyen valamint a távolabbi városokban érhető el.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek részben akadálymentesítettek, rámpa kiépítése megtörtént

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetősége részben megoldott, azonban az információs és kommunikációs akadálymentesítés kiépítése még hiányzik

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége; minden munkahelyen megtörtént

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége megtörtént Az elmúlt években viszont egyre több járdaszakaszunk romló állapotot mutat, mind az időjárás által okozott károk(felfagyások), mind a járdához közel ültetett, már nagy gyökérrzel rendelkező fák okozta károk (járda felnyomódás).

- f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Ilyen jellegű programok nincsenek a településen.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Járásában és mozgásában korlátozott személyek mindennapi életviteli problémáiban a Családsegítő Központ dolgozói nyújtanak segítséget.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élőkkel szembeni előítéletek, elfogadás hiánya	Tudatosság növelése, információgyűjtés a fogyatékosokról és eljuttatása a többi emberhez Érzékenyítés
korlátozottak a lehetőségeik	támogatni a tehetséges, fogyatékos fiatalokat a sportban, kultúra, művelődés vagy más területen
információs és kommunikációs akadálymentesítés hiánya	egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése, pályázatok figyelése
alacsony foglalkoztatás	fogyatékosok munkavállalásának elősegítése, pályázatfigyelés
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatások, szűrővizsgálatok igénybevételének segítése, a mozgásukban erősen korlátozott személyek támogatása a szűrőprogramokra történő eljutásuk terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon
Az önkormányzati tulajdonú épületek akadálymentesítése még nem mindenütt megoldott.	Törekvés az önkormányzati tulajdonú épületek minél szélesebb körű minőségében is megfelelő akadálymentesítésére
Utak akadálymentesítése	Akadálymentesítés a település közútjain
Közösségi életből való kirekesztettség	A rendezvények és programok elérésének segítése, humán erőforrással és erre a célra alkalmas jármű beszerzésével.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

A településen a problémák célcsoportonként lettek megállapítva és csoportosítva.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);
- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;
- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;
- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részlete

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	munkanélküliség	munkahelyteremtés, beruházások támogatása, mezőgazdasági ágazat fellendítése, közfoglalkoztatás folytatása
	leszakadó társadalmi csoportok	felzárkóztató, képzést nyújtó programok, munkahelyteremtés, közmunkaprogram
	mélyszegénységben élők számának emelkedése	felzárkóztató, képzést nyújtó programok, szociális szolgáltatások fejlesztése, közmunka
	kedvezőtlen megbetegedési mutatók a népbetegségek számában	egészségneveléssel, egészségügyi szűrővizsgálatok igénybevételenek szorgalmazása
	kedvezőtlen lakhatási körülmények,	szociális jellegű önkormányzati lakások állagmegóvása,
	sportlétesítmények műszaki állapota	óvodai tornaszobák, iskolai tornacsarnokok rekonstrukciója
	intézmények magas rezsiköltsége	intézmények energetikai fejlesztése
Gyermekek	Helyi sportrendezvények hiánya egészséges életmódra nevelés tekintetében a fiatalság részére. Kevés a szabadidő lehetőség	Pályázatfigyelés, partnerek felkutatása, rendezvények-előadások szervezése fedett konditerem kialakítása, szabadidős tevékenységek működtetése, - sport, mozgás megszerettetése - közlekedési pálya (KRESZ) pálya kiépítése, - sport csarnok felújítása, sportfejlesztések
	A korai iskola elhagyás megelőzése, valamint a helyi gyermekek itt tartása a helyi általános iskolába, az okok felmérése	felmérés közvélemény kutatás alapján, ebből a konzekvenciák levonása,
	Rossz családi minta	pedagógusok és szülők közötti kapcsolat erősítése,
	Jelzőrendszer erősítése	a helyi általános iskola népszerűsítése, több közösségi program bevallásával,
	Nyári szünet idején nem biztosított a rendszeres melegétélhez jutás és a nyári gyermekfelügyelet	a falu közösségi programjaiban való aktívabb részvétel,

	Nem minden HH/HHH 3 éves gyermek részesül óvodai ellátásba, holott a férőhely biztosított	szülői kompetenciák fejlesztése (Biztos kezek program)
	HH, HHH-s gyerekek továbbtanulási lehetőségeinek szélesítése	Szakmaközi megbeszélés, esetkonferencia és esetmegbeszélés keretén belül a tagok aktivizálása, új tagok bevonása.
	Egészséges táplálkozás hiánya	- nyári gyermekétkeztetés megszervezése,
	Magatartási, beilleszkedési problémák	
Idősek	Magas az egyedül élők aránya	Kiemelt figyelen az egyedül élőkre. Prevenációs tevékenység.
	Idősek érdektelensége.	Vének tanácsának létrehozása és bevonása a közéletbe. Rendezvények iránti érdeklődésük felkeltése, közéleti aktivitásuk szorgalmazása.
	Az egészségi állapot miatt romló életminőség az időskorban.	Tájékoztató előadások, szűrővizsgálatok szervezése.
	Elmagányosodás	Közösségépítő programok.
	Számítástechnikai képzések, internet használat.	Képzések, programok szervezése. Igény bővítése, érdeklődés felélénkítése.
	A gyermekek magukra hagyják szüleiket.	Generációs programok szervezése, családi programok szervezése, óvoda, Iskola bevonásával (érzékenyítés).
	Idősek áldozattá válása.	idősek tájékoztatása, érdekvédelmi egyesületek, jelző rendszer hatékony működtetése, egymás iránti közönység oldása.
Nők	Magas munkanélküliség	Munkáltatók felkutatása, átképzés
	Ismerethiány, hova lehet fordulni jogorvoslatért, segítségért.	Felvilágosítás, előadások szervezése.
	Hiányos adatbázisok	Nők esélyegyenlőségét támogató adatbázis létrehozása.
	Háztartási, gyermeknevelési, életvezetési ismeretterjesztés.	Előadások, oktatások szervezése az iskola, óvoda és alapítványok, egyesületek bevonásával.
	Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Játsszóterek, zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.
	Eltitkolt családon belüli erőszak.	Családon belüli erőszak esetén az elérhető segítség elérhetőségeinek közzététele.

	Gyermekfelügyelet hiánya tanítási szünetben.	Gyermekfelügyelet megszervezése tanítási szünetben. (táborozás)
Fogyatékkal élők	A fogyatékkal élőkkel szembeni előítéletek, elfogadás hiánya.	Tudatosság növelése, információgyűjtés a fogyatékosokról és eljuttatása a többi emberhez. Érzékenyítés.
	Korlátozottak a lehetőségeik.	Támogatni a tehetséges, fogyatékos fiatalokat a sportban, kultúra, művelődés vagy más területen.
	Információs és kommunikációs akadálymentesítés hiánya.	Egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése, pályázatok figyelése.
	Alacsony foglalkoztatás.	Fogyatékosok munkavállalásának elősegítése, pályázat figyelés.
	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatások, szűrővizsgálatok igénybevételének segítése, a mozgásukban erősen korlátozott személyek támogatás a szűrőprogramokra történő eljutásuk terén.	segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.
	Az önkormányzati tulajdonú épületek akadálymentesítése még nem mindenütt megoldott.	Törekvés az önkormányzati tulajdonú épületek minél szélesebb körű minőségében is megfelelő akadálymentesítésére.
	Utak akadálymentesítése.	Akadálymentesítés a település közútjain.
	Közösségi életből való kirekesztettség.	A rendezvények és programok elérésének segítése, humán erőforrással és erre a célra alkalmas jármű beszerzésével.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás		

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliség csökkentése	önkormányzat, polgármester
	Ép testben ép lélek	Polgármester, Háziorvos, Védőnő, Népegészségügyi Osztály, CKÖ

	Felújítlak	önkormányzat, polgármester
Gyermekek	Az egészség alapja az egészségre nevelés	Polgármester, Házi orvos, Védőnő, Népegészségügyi Osztály, CKÖ
	A szabadidő is legyen hasznos idő	Polgármester, Iskola, Óvoda, Polgárőr Egyesület, CKÖ
	Helyi általános iskola népszerűsítése	Polgármester, Iskola, Óvoda, CKÖ
Idősek	Romló életminőség, elmagányosodás.	házi orvos, védőnő, családsegítő
	"Vének "tanácsának létrehozás	polgármester
	Fel a netre öregem	Polgármester, Iskola, CKÖ
Nők	Párkapcsolati és családon belüli erőszak	Önkormányzat, Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat
	Előttem az utódom	Iskola, Óvoda, Alapítványok, Szervezetek
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés	polgármester
	Élet a közösségben	önkormányzat, polgármester,
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás		

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a társadalmi elvárásoknak megfelelően beilleszkednek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményein javítani tudjunk. Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek tehetséggondozását, és képességfejlesztését. Folyamatosan odafigyelünk az idősek és egyedülállók biztonságára, mentális állapotára. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében az atipikus foglalkoztatási formák bevezetését. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők társadalmi elfogadtatására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése *(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés és sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
II. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Tartós munkanélküliség csökkentése	A regisztrált munkanélküliekből 53,98 % körüli tartós munkanélküliek száma. Ezen személyek iskolázottságuk, mentális és morális hozzáállásuk miatt képtelenek az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezkedni. Számukra az ingázás is gondot okoz. A településen való foglalkoztatással lehetne őket visszavezetni a munka világába. Továbbá az önellátásra való nevelés (gazdálkodás) fontos ágát előtérbe kell helyezni.	Tartósan munkanélküliek számának csökkentése. A helyben való foglalkoztatás megvalósítása.	A költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Új Románia Stratégia (2019-2030)	Munkahelyteremtés, beruházások támogatása, mezőgazdasági és ágazati állattenyésztési fellendítése, közfoglalkoztatás Románia.	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	A tartósan munkanélküliek arányának 50%-os csökkentése.	Humán erőforrás a koordináláshoz 1 fő, önerő, pályázati forrás.	Folyamatos	nem releváns
2	Ép testben élők kedvezőtlen megbetegedési mutatók. mélyszegénységben élő családok jelentős része küzd egészségügyi problémákkal,	Égő, kedvezőtlen megbetegedési mutatók. Aszúró mélyszegénységben élő családok jelentős része küzd egészségügyi problémákkal,	Egészséges életre nevelés, programokkal, vizsgálatokkal, tanácsadással.	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Új Románia	Egészséges életre nevelés, programokkal, vizsgálatokkal, tanácsadással.	Polgármester, Háziorvos, Védnő,	2023. 12. 31. (vasárnap)	Évente átfogó szűrőprogram településen, prevenciók előadással.	1 koordinátor, önerő, pályázati forrás.	folyamatos	nem releváns

				Önkormányzat költségvetése					elindításához szükséges anyagi háttér felkutatása, eszközök beszerzése, tevékenységek megtervezése, önkéntes segítők bevonása.					
3	Helyi általános iskola népszerűsítése	Évek alatt felére csökkent a helyi általános iskolában járó gyermekek száma.	A helyi gyermekek helytartása a helyi általános iskolába.	Önkormányzat költségvetése	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Felmérés közvélemény kutatás alapján, ebből aola, konzekvenciák levonása. A helyi általános iskola népszerűsítése, több közösségi program bevallásával, a falu közösségi programjaiban való aktívabb részvétel. Iskola megtartó erejének javítása Nyitott iskola programok szűlőkkel	Szociális link Gyermekjóléti Szolgálat vezetője	2023. 12. 31. (vasárnap)	31. A helyi iskolába járó gyermekek koordinátor, és a vidéki öné, általános iskolába pályázati járó mesztengnyői forrás. gyerekek száma közötti kiugró különbség.	főfolyamatos				nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége														
1	Párkapcsolati és családon belüli erőszak	A családon belüli erőszak problémája, a feltárt lehetőségeik eseteinek száma nő, Ahova fordulhatnak. nők sokszor nem tudják milyen lehetőségeik vannak, hova fordulhatnak segítségért	A nők információhoz jutásának javítása, a feltárt lehetőségeik eseteinek száma nő, Ahova fordulhatnak. nők sokszor nem tudják milyen lehetőségeik vannak, hova fordulhatnak segítségért	Önkormányzat költségvetése	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Szociális link Gyermekjóléti Szolgálat vezetője	2023. 12. 31. (vasárnap)	31. A családon belüli erőszak megszüntetése.	koordinátor, öné, pályázati forrás.	főfolyamatos				nem releváns
2	Előítételek az utódok	Rossz családi minta. Az alapvető ismeretek hiánya. Az alapvető ismeretek hiánya.	Előadások, oktatások, az iskolák, az alapvető ismeretek hiánya. Az alapvető ismeretek hiánya.	Önkormányzat költségvetése	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Az iskola, óvoda, alapítványok segítségével a gyerekekkel együtt közösen programokba vonnánk be, ahol beszélgetések, játékok, közös főzések és háztartási életvezetési ismeretekkel gazdagítanánk.	Polgármester, oktatási intézmények vezetője	2023. 12. 31. (vasárnap)	1. Évente 2 program megvalósítása	főfolyamatos				nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége														
1	Romló életminőség, elmagányosodás.	Az aktív, egészséges, nyugdíjas korhoz elengedhetetlen az idősek biztonságának javítása. Tájékoztató, egészség, egészségmegőrző programok szűrvizsgálatok, szűrvizsgálatok, biztonságához-	aktív, egészséges, nyugdíjas korhoz elengedhetetlen az idősek biztonságának javítása. Tájékoztató, egészség, egészségmegőrző programok szűrvizsgálatok, szűrvizsgálatok, biztonságához-	Mesztengnyő Egészségterve	Idősgügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Igényfelmérés, szűrvizsgálatok szervezése, védőnők, családsegítő, egészségmegőrző, szolgálat tartott vezetője	2023. 12. 31. (vasárnap)	31. Nemzeti adatok, nem öné, emelkedik az pályázati idők sérelmére forrás. elkövetett bűncselekménye k száma.	koordinátor, nem öné, az pályázati idők sérelmére forrás. elkövetett bűncselekménye k száma.	főfolyamatos				nem releváns

[illegible]

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettség és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Mesztegnyő község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Mesztegnyő község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 170 /2018.(XI.26.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: 2023. november 27.

Kivonat

**Mesztegyő Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2023. november 27. napi
nyílt, soros ülésének jegyzőkönyvéből**

**Mesztegyő Község Önkormányzat Képviselő-testületének
197/2023. (XI.27.) képviselő-testületi határozat
a 2023-2028. időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról**

Mesztegyő Község Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján az előterjesztés melléklete szerinti formában és tartalommal a Helyi Esélyegyenlőségi Programot a 2023-2028. időszakra vonatkozóan elfogadja, és egyúttal felhatalmazza a polgármestert a dokumentum aláírására. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a program közzétételéről, megvalósításáról, valamint a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság részére történő megküldésről gondoskodjon.

Felelős: Nagy László Péter polgármester

Határidő: értelem szerint

k.m.f.

Nagy László Péter sk.
polgármester

Rubecz Zoltánné sk.
aljegyző

A kivonat hitelesül:

Mesztegyő, 2023. november 27.

